

VEČSTOPENJSKA ŠOLA DOBERDOB

Vertikalni kurikulum

VRTEC

VZGOJNO PODROČJE: JAZ in DRUGI

CILJI:

- Spoznati okolje vrtca, gojiti spoštljive medsebojne odnose med vrstniki in odraslimi.
- Razvijati občutek socialne pripadnosti, ki temelji na enakosti.
- Razvijati sposobnost pravilnega obnašanja v skupnosti ter se navajati na spretnost obnašanja v skupini, spoznavati in sprejemati pravila pri igri in vsakodnevnih dejavnostih.
- Razvijati spoštovanje do oseb, stvari in predmetov.
- Spoznavati pojme prijateljstvo, sobivanje, medsebojno sodelovanje, strpnost, spoštovanje, medsebojna pomoč.
- Zna sprejemati pohvalo in grajo.
- Zna poslušati in prisluhniti vrstnikom in odraslim osebam.
- Razvijati kreativnost, svobodo govora, mišljenja in samostojne presoje, razlage.
- Navajati na sprejemanje hišnega reda, na vsakdanje dnevne rutinske dejavnosti in skrb za urejenost ter prepoznavati osebno in tujo lastnino.
- Skrbeti za nego in higieno lastnega telesa, za zdrav način prehranjevanja in za zdrav način življenja.
- Spoznavati širšo in bližnjo okolico vrtca.
- Razvijati lastno identiteto in spoznavati lastno kulturo.

- Seznanjati s tradicijami in kulturnimi običaji.
- Spoznavati časovno zaporedje dogodkov.
- Spoštovati drugačnost in živeti v skupini z otroki, ki so drugačni ali šibkejši.
- Seznanjati z drugimi kulturami in jeziki in s tem preprečiti razvoj predsodkov o drugačnosti in hkrati razvijati pozitivno identiteto, kulturno zavedanje in socialno kompetenco.
- Razvijati in gojiti pozitivna čustva, s katerimi bo znal razumeti in spoštovati drugačnost.
- Seznanjati s primernim obnašanjem doma, v vrtcu, na cesti in se učiti živeti varno v različnih situacijah in okoljih ter tudi pri igri, na izletih, obiskih, prireditvah in zabavah.

DEJAVNOSTI:

- Socialne igre.
- Pripovedovanje pravljic in zgodb, pogovori in razgovori.
- Delo s pomočjo lutke, knjige in ilustracije.
- Sprehodi v bližnjo okolico, izleti, obiski.
- Obuvanje, sezuvanje, oblačenje, slačenje in osebna higiena.
- Praznovanja.

KOMPETENCE IN USVOJENI CILJI PRI PETEM LETU STAROSTI

- *Otrok pozna vrtec, prostore, osebje ter pravila v vrtcu.*
- *Sprejema drugačnost, zna biti strpen, obziren do mlajših otrok.*
- *Je okrepil samozaupanje in samozavest.*
- *Je samostojen pri opravljanju higienskih opravil skrbi za osebno, urejenost in čistočo.*
- *Pozna zdravo prehrano, okuša raznoliko hrano, zna uporabljati jedilni pribor in se primerno vede pri mizi.*
- *Je ozaveščen glede vsakodnevnih nevarnosti doma, v vrtcu in na cesti.*
- *Se primerno odziva na grajo in pohvalo.*

KLJUČNE EVROPSKE KOMPETENCE

- *Sporazumevanje v materinem jeziku.*
- *Učenje učenja.*
- *Socialne in državljanske kompetence.*
- *Samoiniciativnost in podjetnost.*
- *Kulturna zavest in izražanje.*
- *Digitalna pismenost.*

VZGOJNO PODROČJE: TELO IN GIBANJE

CILJI:

- Pridobivati, razvijati in uriti osnovne gibalne spretnosti.
- Razvijati koordinacijo in skladnost gibanja.
- Izvajati vaje za pridobivanje ravnotežja ter orientacije v prostoru in na listu papirja.
- Krepite sposobnosti in spretnosti ob razgibavanju telesa in gibalnih vajah v zaprtih in odprtih prostorih.
- Spoznavati nove pojme in izraze o prostorskih razmerijih, barvah in površinah.
- Spoznavati in odkrivati lastno telo.
- Pridobivati izkušnje in znanja preko čutil, ugotavljati razlike med spoloma.
- Spoznavati svoje zmogljivosti in se učiti sprejemati uspehe in neuspehe.
- Sporočati in se izražati preko telesne govorice, uprizarjanja, posnemanja, mimike.
- Spoznavati igre, kjer je potrebno upoštevati pravila.
- Sproščeno gibanje v vodi in spoznavanje plavalnih veščin.
- Spoznavati osnovna načela osebne higiene in pravilne prehrane za zdrav razvoj telesa.
- Razvijati prstne spretnosti -fino motoriko.

DEJAVNOSTI:

- Izvajanje naravnih oblik gibanja (hoja, tek, plazenje, plezanje, poskoki.....) tako v zaprtem kot odprtem prostoru.
- Vzdrževanje ravnotežja na mestu in v gibanju (stoja na eni nogi, hoja po črti, nizki klopi.)
- Izvajanje različnih gimnastičnih vaj z ali brez rekvizitov.
- Izvajanje različnih iger s pravili.
- Posnemanje in ponazarjanje živali, predmetov in pojmov.
- Igre na prostem in vožnja s tricikli, skirojem in kolesi.
- Plavalni tečaj v bazenu.
- Sprehodi v bližnjo in daljno okolico.

KOMPETENCE IN USVOJENI CILJI PRI PETEM LETU STAROSTI

- *Izvaja vse naravne oblike gibanja, ima primerno razvito koordinacijo, skladnost gibov ter ravnotežje.*
- *Razume, upošteva, pozna pravila in navodila pri izvajanju vodenih gibalnih igr in dejavnostih.*
- *Pozna in poimenuje dele telesa.*
- *Pri športnih dejavnostih in tekmovanjih zna sprejemati tudi poraz.*
- *Ima primerno orientacijo v prostoru in na listu papirja.*

- *Pravilno sedenje pri mizi, pravilno držanje pisala, spretno izvaja grafomotorične vaje in je pri delu samostojen.*

–

KLJUČNE EVROPSKE KOMPETENCE

- *Sporazumevanje v materinem jeziku.*
- *Učenje učenja.*
- *Socialne in državljanske kompetence.*
- *Kulturna zavest in izražanje.*

VZGOJNO PODROČJE: PODOBE, ZVOKI, BARVE

CILJI:

- Razvijati spretnost do likovnega izražanja ter pozitiven odnos do likovne umetnosti.
- Razvijati in spodbujati ustvarjalnost, iznajdljivost in estetski čut.
- Seznanjati z različnimi materiali, orodji in eksperimentiranje z barvami.
- Razvijati ročne spretnosti, spoznavati različne likovne tehnike in umetnostne zvrsti.
- Spoznavati vizualni svet, odnose v prostoru in na listu.
- Vsestransko uriti ročne in grafomotorične spretnosti.
- Razvijati veselje in posluš za petje.
- Spoznavati in navajati na igranje malih ritmičnih instrumentov.
- Razvijati veselje za poslušanja različnih zvrsti glasbe.

- Razvijati glasbeno ustvarjalnost.
- Spodbujati vživljanja v glasbo.
- Razvijati posluha za ritem.
- Razvijanje vsestranske koordinacije gibov in gibalnih sposobnosti.
- Razvijanje verbalne in neverbalne komunikacije preko telesa, gibov, mimike.
- Razvijanje simbolne igre pri kateri posnema osebe, predmete in živali.
- Dramatiziranje krajših besedil.
- Spoznavanje gledališča in navajanje na ogled gledaliških predstav.
- Krepite veselje do uprizarjanja in nastopanja pred publiko.
- Seznanjati z IKT pripomočki ter spoznavati osnove dela z računalnikom.

DEJAVNOSTI:

- Prosto in vodenno risanje, slikanje, oblikovanje.
- Slikanje s čopiči, barvanje in barvanje s prsti.
- Odtiskavanje, gnetenje, modeliranje, striženje, trganje, lepljenje.
- Ustvarjanje z odpadnim materialom.
- Petje otroških in ljudskih pesmi.
- Petje in ritmično spremljanje z glasbili.
- Izvajanje ritmičnih vzorcev s polskanjem, topotanjem in igranjem na glasbila.
- Poslušanje različnih zvrsti glasbe.

- Spontano si izmišlja ritmično-melodične vzorce.
- Plesno - rajalne igre.
- Pleše s celim telesom.
- Preizkuša hitra in počasna gibanja.
- Opazuje in posnema ples vzgojitelja.
- Različne jezikovne igre.
- Dramatizacija.
- Posnemanje živali in ljudi.
- Uprablja lutko.
- Ogledi gledaliških predstav.
- Nastopanje pred širšo publiko ob raznih prireditvah.
- Gleldanje risank in filmov.
- Fotografiranje in snemanje.
- Računalniške igre.

KOMPETENCE IN USVOJENI CILJI PRI PETEM LETU STAROSTI

- *Spontano se izraža v risbi, oblikovanju, petju, plesu in dramskih dejavnostih.*
- *Izvaja enostavne ritme ter jih spremlja z glasbili.*
- *Sledi gledališki predstavi.*
- *Izraža svoje misli in čustva z domišljijo in ustvarjalnostjo.*

- *Razlikuje pripomočke za poslušanje, snemanje in fotografiranje.*

- **KLJUČNE EVROPSKE KOMPETENCE**

-

- *Sporazumevanje v materinem jeziku.*

- *Učenje učenja.*

- *Socialne in državljanske kompetence*

- *Kulturna zavest in izražanje.*

- *Digitalna pismenost.*

- *Samoiniciativnost in podjetnost.*

VZGOJNO PODROČJE: GOVOR IN BESEDE

CILJI:

- Vsestransko razvijanje govora.

- Razvijanje in uporabljanje verbalne in neverbalne komunikacije s sovrstniki in odraslimi.

- Zavedanje lastnega jezika in kulture ter bogatenje in nadgrajevanje besedišča.

- Razvijanje ustreznega odzivanja pri reševanju problemov in konfliktov v procesu jezikovne komunikacije s sovrstniki in odraslimi.

- Razvijanje samostojnega govora, pogovora, izražanja in pripovedovanja.

- Razvijanje sposobnosti pomnjenja in obnavljanja krajših besedil.
- Razvijanje sposobnosti samostojnega pripovedovanja in domišljjskega sooblikovanja.
- Pozorno poslušanje in razumevanje besedila.
- Vživljanje v zgodbo, pravljico in v literarne junake.
- Spoznavanje različnih literarnih zvrsti in razvijati pozitiven odnos do knjige in branja.
- Spoznavanje knjige kot vir ugodja in veselja in kot vir pridobivanja znanja.
- Razvijanje bralne kulture.
- Razvijanje predbralnih in predpisalnih spretnosti.
- Spoznavanje drugih jezikov in kultur.
- Krepite veselje do uprizarjanja in nastopanja pred publiko.

DEJAVNOSTI:

- Glasno branje in pripovedovanje vzgojiteljice.
- Poslušanje pravljic, zgodbic, deklamacij, ugank.
- Pripovedovanje ob slikah.
- Pogovori na različne teme.
- Samostojno pripovedovanje zgodbe, obnavljanje in izmišljanje.
- Učenje izštevank, deklamacij in prstnih iger.
- Jezikovne igre.
- Dramatizacija.

- Ogled gledaliških predstav.
- Obisk knjižnic.
- Bralna značka.

KOMPETENCE IN USVOJENI CILJI PRI PETEM LETU STAROSTI

- *Govori sproščeno in razločno ter pravilno izgovarja vse glasove.*
- *Oblikuje ustrezna vprašanja in odgovore.*
- *Se zna pogovarjati in komunicirati s sovrstniki in odraslimi osebami.*
- *Zna reševati konflikte z besedo in pogovorom.*
- *Ima primerno koncentracijo in zbrano poslušša.*
- *Ima pravilen odnos do knjige.*
- *Ima razvite predbralne in predpisalne sposobnosti in kaže zanimanje za spoznavanje pisnih simbolov.*

KLJUČNE EVROPSKE KOMPETENCE

- *Sporazumevanje v materinem jeziku.*
- *Sporazumevanje v tujih jezikih.*
- *Učenje učenja.*
- *Socialne in državljanske kompetence*
- *Kulturna zavest in izražanje.*

VZGOJNO PODROČJE: POZNAVANJE SVETA

CILJI:

- Odkrivati, spoznavati in primerjati živo in neživo naravo.
- Razvijati spoštljiv in odgovoren odnos do žive in nežive narave.
- Spoznavati živalski in rastinski svet.
- Spoznavanje sebe, svoje telesa, dele telesa in njihovo funkcijo.
- Spoznavanje značilnosti letnih časov.
- Odkrivanje in spoznavanje vremenskih pojavov.
- Spoznavanje, da na njegovo zdravje vpliva okolje in on sam.
- Navajanje na pravilno ločevanje odpadkov in se seznanja s problemom onesnaževanja.
- Odkrivanje različnih predmetov, materialov, snovi in tekočine.
- Razvijati radovednost po znanju, raziskovanju in spoznavanju.
- Seznanjanje s prostorskimi in časovnimi pojmi.
- Seznanjanje in razvijanje matematičnih predstave in pojme.
- Vsestransko razvijanje logično-matematično mišljenja.
- Spoznavanje značilnosti osnovnih geometrijskih likov.
- Spoznavanje prostorskih pojmov ter postopno pridobivanje orientacije v prostoru in na listu papirja.
- Spoznavanje odnosov med vzrokom in posledico.

- Seznanjanje z osnovnim pravili v slučaju potresa, požara.

DEJAVNOSTI:

- Pogovori, razgovori ob knjigah, slikah in IKT pripomočkih.
- Sprehodi v naravo.
- Izleti na kmetijo, v živalski vrt, akvarij, rastlinjak.
- Vodenje vremenskega koledarja.
- Ločevanje odpadkov.
- Didaktične in namizne igre.
- Pojmi: prostorski, časovni, vzročno-posledični.
- Štetje, klasifikacija, razvrščanje, primerjanje, povezovanje.
- Igranje z različnim materialom.
- Izvajanje grafomotoričnih vaj na didaktičnih listih.

KOMPETENCE IN USVOJENI CILJI PRI PETEM LETU STAROSTI

- *Pozna bližnjo okolico vrtca in zna povedati kje stanuje.*
- *Razlikuje živo in neživo naravo ter pozna in se zna obnašati v različnih naravnih okoljih.*
- *Poimenuje štiri letne čase ter pozna značilnosti posameznih časov.*
- *Pozna glavna pravila za ločevanje odpadkov in pomen za ohranjanje čistega okolja.*
- *Ima varčen in pravilen odnos do uporabe vode, električne energije, papirja ter ve, da*

hrana ni za igro.

- *Zna šteti do deset.*
- *Pozna količinske in prostorske pojme.*
- *Se zna orientirati v prostoru in na listu papirja.*

KLJUČNE EVROPSKE KOMPETENCE

- *Sporazumevanje v materinem jeziku.*
- *Sporazumevanje v tujih jezikih.*
- *Učenje učenja.*
- *Socialne in državljanske kompetence*
- *Kulturna zavest in izražanje.*
- *Digitalna pismenost.*
- *Samoiniciativnost in podjetnost.*
- *Matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji.*

Angleščina

Kompetenca 1

POSLUŠANJE IN BRANJE

Razumevanje učne teme
in bistvenih podatkov
o vsakdanu in družini
ob poslušanju in branju

3. razred

ZNANJE

Aktivno poslušanje krajših besedil: pesmi, pesmice za otroke, rime, povedi

Poslušanje/branje in povezovanje besed in/ali povedi z ustreznimi podobami

Opravljanje nalog po navodilih v angleščini: povezovanje, barvanje, označevanje ...

Poslušanje/branje in prepoznavanje besed ter povedi na učnih karticah, etiketah, podobah ...

Pozdravi in deli dneva

Osebni podatki: ime in priimek, starost, počutje

ZMOŽNOSTI

Razumevanje razločno in počasi izgovorjenih besed, navodil, vsakdanjih izrazov in povedi o sebi, sošolcih ali družini

Razbiranje razglednic, listkov in krajših sporočil na podlagi usvojenih besed in povedi večinoma s pomočjo podob ali posnetkov

5. razred

ZNANJE

Poslušanje/branje in povezovanje glavnih junakov s stripi in pripisov s podobami

Razločevanje dveh fonemov ali besed, ločevanje pravih trditev od napačnih; naloge izbirnega tipa

Branje in razumevanje preprostih besedil

Iskanje podatkov v preprostih opisnih besedilih

ZMOŽNOSTI

Razumevanje razločno izgovorjenih kratkih dialogov, navodil, vsakdanjih izrazov in povedi
Prepoznavanje glavne teme pogovora z znanimi vsebinami

Razumevanje kratkih multimedijskih besedil, ugotavljanje ključnih besed in splošnega smisla

Branje in razumevanje krajših preprostih ilustriranih besedil, ugotavljanje splošnega smisla, prepoznavanje znanih besed in povedi

Kompetenca 2

USTNO SPOROČANJE

Uporaba preprostega besedišča pri vsakdanjem sporazumevanju

3. razred

ZNANJE

TPR: TOTAL PHYSICAL RESPONSE

INTERAKCIJA TPR:

Izvajanje besednih navodil z dejanji

Pomenska področja

Bližnje okolje: dom, šola, šolske potrebščine

Družinsko okolje: igrače, živali (hišni ljubljenci, domače in divje živali), družina, hrana, oblačila, vreme, glavni deli obraza in telesa

Glavni števniki do 50

Barve

Meseci in letni časi

Kakovostni pridevniki, npr. small, tall ...

ZMOŽNOSTI

TPR: Oblikovanje smiselnih povedi o znanih predmetih, krajih, osebah in okoliščinah

Sporazumevanje s sošolci pri predstavljanju in/ali igri z uporabo ustreznih naučenih izrazov in povedi

5. razred

ZNANJE

Interakcija

Sestavljanje intervjujev po danem zgledu

Vodeni pogovori z učiteljem in/ali sošolcem

Preprosta igra vlog

ZMOŽNOSTI

Opisovanje znanih oseb, krajev in predmetov z uporabo pri poslušanju in/ali branju že obravnavanih besed in povedi

Preprosto pripovedovanje o sebi s pomočjo telesne komunikacije

Razumljivo sporazumevanje s sošolcem ali z znanim odraslim z uporabo ustreznih izrazov in povedi

Fonetika

Pravilna izgovarjava besed z zgoraj
navedenih pomenskih področij

Pomenska področja

Kraji: mesto, mestne stavbe in trgovine,
narava

Sobe in pohištvo doma in v šoli

Šolski predmeti

Angleški denar

Družina in prijatelji

Osebna lastnina

Glavni števniki do 100

Poklici

Šport in glasbila

Prevozna sredstva (by, on)

Vreme

Ura

Dnevi v tednu in datum

Vrstilni števniki do 31st pri zapisu datuma

Prosti čas

Fonetika

Pravilna izgovarjava besed

Pravilna intonacija različnih preprostih
vprašanj

Skrčenje, npr.: I've, I'm, he's ...

Kompetenca 3

PISNO SPOROČANJE

Sporazumevanje s pisnimi sporočili

3. razred

ZNANJE

Prepisovanje besed in besednih zvez z zgoraj navedenih pomenskih področij

Vaje tipa "missing letters" in "scramble words"

Jezikovne igre: iskanje besed, anagrami

Pisanje preprostih besedil po danem vzorcu

ZMOŽNOSTI

Pisanje besed in preprostih povedi iz vsakdanje rabe o šolskih in interesnih dejavnostih posameznika in skupine

5. razred

ZNANJE

Razvrščanje besed po pomenu
Jezikovne igre: križanke, skrita sporočila

Dopolnjevanje besedil z manjkajočimi podatki

Sestavljanje in izpolnjevanje vzorcev za intervju

Pisno odgovarjanje na preprosta vprašanja za razumevanje besedila

Pisanje besedil po danem vzorcu

ZMOŽNOSTI

Pisanje razumljivih krajših preprostih sporočil: predstavitev samega sebe, voščila, zahvale, vabila, vprašanja, novice itd.

Kompetenca 4

JEZIKOVNA RABA

Odkrivanje in dojemanje razmerja med jezikovnimi oblikami in rabo angleškega jezika

3. razred

ZNANJE

Jezikovne strukture

Velelnik za vsakdanja dejanja, npr: *go, come, show, point, give, touch, stand up*

Raba vprašalnic: *what? where? how many? how old?*

Jezikovna struktura glagolov biti in imeti v navadnem sedanjiku

Navadni sedanjik pogosto uporabljenih glagolov

ZMOŽNOSTI

Memoriranje za pogovor ustreznih povedi in izrazov

5. razred

ZNANJE

Jezikovne strukture

Trdilna, nikalna in vprašalna oblika glagolskega časa *simple present*
Raba vprašalnic: *Who? When? Why? What time? ...*

Trdilna, nikalna in vprašalna oblika pomožnikov in glagolskih časov *simple present* in *present continuous*

Kratki odgovori s pomožnima glagoloma in z glagolskimi časi *simple present* in *present continuous*

ZMOŽNOSTI

Ugotavljanje enakosti in razlik v pisnih besedilih iz vsakdanje rabe

Primerjanje besed in struktur v različnih jezikih

Ugotavljanje podobnosti in razlik v rabi znanih jezikov

Učenje učenja in ugotavljanje učnih ovir

Prepoznavanje in uporaba
ednine in množine
samostalnikov

Člena: a, the

Krajevni predlogi: *in, on,
under, behind*

Svojilni zaimki: *my, your,
his, her*

Osebni zaimki: *I, you, he,
she, it, they*

Zaimka: *some, any*

Kazalni zaimki: *this,
that, these, those*

Osebni zaimki v vlogi
osebka

There is/are

Glagol imeti: *has/have
got/have you got? Do
you have ...?*

Različna pomenska raba
modalnega glagola: *can,
can't*

Vezniki: *and, or, but*

Krajevni predlogi: *in, on,
under, between, next to,
near, in front of, behind,
opposite*

Kompetenca 5

KULTURA

Primerjanje in ugotavljanje
jezikovnih in kulturnih
razmerij med slovenščino
oz. italijanščino
in angleškim jezikom

3. razred

ZNANJE

Posredovanje informacij
o angleški zastavi
in praznikih:
Halloween, božič, velika noč,
rojstni dan

ZMOŽNOSTI

Primerjanje šeg in navad

Poimenovanje glavnih
praznikov

Uporaba besedišča,
povezanega s prazniki

5. razred

ZNANJE

Primerjanje lastne kulture
z drugimi: šolski sistem,
vsakdan, šport ...

Zgodovinsko-zemljepisni
podatki o Združenem
kraljestvu: London in druga
pomembnejša mesta, kraljeva
družina, denar ...

Zemljepisna opredelitev
in podatki o državah, kjer je
angleščina uradni jezik

ZMOŽNOSTI

Primerjanje šeg in navad

Podajanje zgodovinsko-
zemljepisnih podatkov
o Združenem kraljestvu
in o državah, kjer je angleščina
uradni jezik

Naštevane držav, kjer je
angleščina uradni jezik

Uporaba besedišča,
povezanega z državami, kjer je
angleščina uradni jezik

Gibalne in športne vede

Kompetenca 1

Telo in njegove čutnozaznavne funkcije

3. razred

ZNANJE

Gibanje

Različne oblike hoje

Osnovni gibalni vzorci (tek, skok, žoganje ...)

Vaje ravnotežja in poligoni

ZMOŽNOSTI

Usklajeno gibanje
z mimično-izraznimi
nameni

Uporaba in usklajevanje
različnih gibalnih vzorcev

5. razred

ZNANJE

Telesna zmogljivost (moč,
vzdržljivost, hitrost)

ZMOŽNOSTI

Zavestna uporaba gibalnih
sposobnosti

Izražanje z govorico telesa

Kompetenca 2

Gibanje telesa in njegov odnos s prostorom in časom

3. razred

ZNANJE

Prostor in čas (trajektorije, razdalje, orientacija, sočasnost, zaporednost, trajanje, ritem)

Telo (dihanje, položaji ...)

ZMOŽNOSTI

Usklajevanje in uporaba različnih gibalnih vzorcev, kombiniranih med seboj (tekanje/skakanje, lovljenje/metanje ...)

Vzdrževanje telesnega ravnotežja

Nadzor orientacije lastnega telesa glede na glavne prostorske in časovne koordinate ter glede na ritmične vzorce

Prepoznavanje in ponavljanje preprostih ritmičnih zaporedij s svojim telesom in z orodji

5. razred

ZNANJE

Uporaba izrazov *v*, *ven*, *zgoraj*, *spodaj*, *spredaj*, *zadaj*, *desno* in *levo* v povezavi z osnovnimi in zapletenimi gibalnimi vzorci

Uporaba orodij v telovadnici in tudi izven šole

Simulacijske igre

ZMOŽNOSTI

Uporaba, usklajevanje in nadzor gibalnih vzorcev in telesne drže

Prostorska orientacija ob upoštevanju navodil in varnostnih pravil, tudi v prometu

Izvajanje natančnih gibov, prilagojenih vse bolj zapletenim situacijam

Kompetenca 3

Govorica telesa kot sredstvo za sporočanje in izražanje

3. razred

ZNANJE

Govorno, slikovno, zvočno
in glasbeno-gibalno
spodbujanje izraznih iger

Komunikacijske igre
s sporočilnim namenom

ZMOŽNOSTI

Uporaba telesa in gibanja
na oseben način
za izražanje, sporočanje
razpoloženja, čustev
in občutkov,
tudi z uprizoritvijo

Zavestno prevzemanje
in nadzorovanje raznolikih
telesnih položajev
z izraznimi nameni

5. razred

ZNANJE

Govorica kretenj:
prikazovanje čustev ter
realnih in domišljijskih
situacij s telesom, kjer
imajo telo ali deli telesa
glavno vlogo, tudi
v povezavi z vsebinami,
obravnavanimi pri drugih
šolskih predmetih

ZMOŽNOSTI

Uporaba telesa in gibanja
na oseben način
za izražanje, sporočanje
razpoloženja, čustev
in občutkov,
tudi z uprizoritvijo

Zavestno prevzemanje
in nadzorovanje raznolikih
telesnih položajev
z izraznimi nameni

Kompetenca 4

Igra, šport, pravila in ferplej

3. razred

ZNANJE

Vaje in dejavnosti
za razvoj različnih
telesnih značilnosti

Igre vlog

Prevzemanje odgovornosti
in vlog glede na zmožnosti
posameznika

ZMOŽNOSTI

Poznavanje in pravilno
izvajanje številnih
individualnih in skupinskih
gibalnih iger

Razvijanje pozitivnega
odnosa in zaupanja
do lastnega telesa
ter sprejemanje lastnih
omejitev

Pozitivno sodelovanje
z drugimi

Razumevanje
pomembnosti
in spoštovanje pravil

5. razred

ZNANJE

Skupinske gibalne igre,
individualne in ekipne igre

Razumevanje
in upoštevanje
navodil in pravil

Pozitivna naravnost

Vloga vodje ekipe

ZMOŽNOSTI

Aktivno in smiselno
sodelovanje pri
individualnih in skupinskih
igrah ter športnih
dejavnostih

Sodelovanje in pošteno
spopadanje v skupini ter
s soigralci na tekmovanju

Spoštovanje pravil
športnih iger

Kompetenca 5

**Varnost
in preventiva,
zdravje
in dobro počutje**

3. razred

ZNANJE

Dobro počutje
v telovadnici

Glavna pravila za preventivo
in zaščito

Načela zdrave prehrane

ZMOŽNOSTI

Poznavanje in pravilna
uporaba orodij
in prostorov
za gibalne dejavnosti

Zaznavanje
in prepoznavanje »občutkov
dobrega počutja«,
povezanih z igrally
in gibalno dejavnostjo

5. razred

ZNANJE

Enostavni poligoni, ki jih
pripravijo učenci

Pravila in igre
za spoznavanje razmerja
med prehrano
in počutjem

Informacije o higienskih
pravilih za zdravje in dobro
počutje

Informacije o prednostih,
tveganju ali nevarnostih,
povezanih z igrally
in gibalno dejavnostjo

Varnost zase in za druge

ZMOŽNOSTI

Poznavanje in pravilna
uporaba orodij
in prostorov
za gibalne dejavnosti

Zaznavanje
in prepoznavanje »občutkov
dobrega počutja«,
povezanih z igrally
in gibalno dejavnostjo

Prepoznavanje razmerja
med prehrano
in dobrim počutjem

Uporaba in spoštovanje
varnostnih pravil
v različnih življenjskih okoljih

Glasba

Kompetenca 1

Poslušanje, analiza in prikaz zvočnih pojavov in glasbenih jezikov

3. razred

ZNANJE

Lastnosti zvokov: trajanje, višina, ritem

Sporočilni namen zvokov in zvočnih jezikov

ZMOŽNOSTI

Analiza lastnosti zvokov v preprostih glasbenih delih

5. razred

ZNANJE

Vodeno poslušanje in razmišljanje o glasbenih delih iz različnih obdobj in kultur

Skladatelji iz različnih obdobj

ZMOŽNOSTI

Razumevanje izrazne vrednosti glasbe iz različnih kultur

Kompetenca 2

Zavestna uporaba glasu in preprostih glasbil

3. razred

ZNANJE

Poznavanje in uporaba
pesmi in drugih skladb
iz glasbenega repertoarja

Poznavanje in uporaba
preprostih tolkal

ZMOŽNOSTI

Zavestna uporaba glasu,
skrb za točno intonacijo
in memoriranje
obravnavanih pesmi

Uporaba preprostih glasbil
za izvajanje enostavnih
glasbenih del
s posnemanjem
ali z improvizacijo

Izrazno bogato
in natančno
skupinsko izvajanje
enostavnih vokalnih
in instrumentalnih skladb

5. razred

ZNANJE

Vokalni in slušni organ
ter njuno delovanje

Problem zvočnega
onesnaževanja

Poznavanje in uporaba
pesmi in drugih skladb
različnih obdobj
in različnih zvrsti
s poudarkom na pomenu
slovenske kulturne
dediščine

Notni zapis
in orkestrska glasbila

Pristop k igranju nekega
glasbila

ZMOŽNOSTI

Učinkovita uporaba glasu
pri petju, sinhronizacija
petja s petjem drugih, skrb
za intonacijo, izraznost
in interpretacijo

Kriteriji slikovnega
in notnega zapisovanja

Uporaba glasbil za izvajanje
preprostih ritmičnih
in melodičnih vzorcev

Uporaba vokalne izraznosti
pri branju, igranju prizorov
in dramatizaciji besedil

Kompetenca 3

Prepoznavanje sestavnih elementov preprostega glasbenega dela

3. razred

ZNANJE

Poznavanje glasbenih del iz različnih repertoarjev, da bi jih lahko uporabili med izraznimi dejavnostmi

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje in ločevanje osnovnih elementov glasbenega dela

5. razred

ZNANJE

Poznavanje sestavnih elementov glasbenih del: ponovitve in variacije

Poznavanje antropoloških sestavin glasbe (kontekst, družbena praksa, vloga)

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje nekaterih temeljnih oblik glasbenega jezika

Razumevanje vloge glasbe v plesu, igri, delu, oglaševanju ...

Podajanje poslušanih glasbenih del z besedami, grafičnimi znaki, gibi

Slovenščina in italijanščina

Kompetenca 1

Interakcija v različnih
sporazumevalnih
okoliščinah

3. razred

ZNANJE

Pravila komuniciranja

Besedišče in prvine
sporazumevanja

Časovna in vzročna
razporeditev dogodkov

ZMOŽNOSTI

Pripovedovanje osebnih
in domišlijskih zgodb
v pravilnem časovnem
zaporedju

Pripovedovanje osebne
izkušnje iz šolskega okolja
ali iz drugih okolij

Pojasnjevanje podatkov,
ki so potrebni
za razumevanje pripovedi

5. razred

ZNANJE

Pravila pogovora
(vprašanja, odgovori,
razlage)

Osnovna zgradba govora,
pripovedi, poročila

Logični in morfosintaktični
elementi ustnega govora

Jezikovna zvrstnost
pri sporazumevanju

ZMOŽNOSTI

Aktivno sodelovanje
v pogovoru s tvorjenjem
vprašanj in odgovorov
ter z dajanjem razlag
in primerov

Razumevanje teme
in bistvenih podatkov
besedila, podanega
v neposredni ali posredni
obliki

Sodelovanje v pogovoru
ob upoštevanju govorne
discipline

Razumevanje teme in
glavnih podatkov govora
v razredu

Poslušanje in razumevanje
splošnega smisla
pripovedovalnih besedil

Predelava in jasno
podajanje pripovedovalnih
besedil

Medijsko sporazumevanje:
značilnosti sporočil

Vrste vprašanj: kaj, kdaj,
kdo, kako in zakaj

Osnovne jezikovne
funkcije in funkcije
poslušanja za izražanje
osebnega mnenja
("Mislim, da ..." "Ti si
rekel/rekla, da ...", "Tvoje
mnenje je ..., jaz pa
mislim ...")

Cilji komuniciranja

Razumevanje namena
in teme medijskih sporočil

Tvorjenje vprašanj za
razlaganje in poglobljanje
med in po poslušanju

Razumevanje nalog in
navodil za izvajanje šolskih
in izvenšolskih dejavnosti

Razumevanje stališč,
ki so jih sošolci izrazili
v razpravi, in izražanje
osebnega mnenja o temi

Pripovedovanje osebnih
izkušenj ali izmišljenih
zgodb v urejeni pripovedi
z vstavljanjem opisnih
elementov in raznih
podatkov

Priprava in kratko govorno
nastopanje
na obravnavano temo
ali na učno temo
s pomočjo načrta

Kompetenca 2

Iskanje podatkov,
razmerij in namena
poslušanega
ali prebranega besedila

3. razred

ZNANJE

Strategije obdelave pisnih
in ustnih besedilnih
podatkov: napovedovanje,
ugotavljanje glavnih
podatkov, razmerij itd.

Vrste prikazov za
predstavitev podatkov
v pripovednih, opisnih
in informativnih besedilih

Zgodba, pravljica,
pripoved

ZMOŽNOSTI

Napovedovanje vsebine
besedila na podlagi
nekaterih elementov,
kot so naslov in podobe;
razumevanje pomena
neznanih besed na podlagi
besedila

Branje pripovednih,
opisnih in informativnih
besedil ter ugotavljanje
njihove teme, glavnih
podatkov in razmerij
med njimi

5. razred

ZNANJE

Postopki obdelave
podatkov pred in po
branju besedil, poslušanju
učne ure, razlage,
ustnih sporočil

Značilnosti besedil
z nebesednimi prvinami
(obrazci, urniki, vozni redi,
zemljevidi itd.)

Domišljjsko besedilo

ZMOŽNOSTI

Uporaba strategij
za pristop k besedilu
in za analizo vsebine

Primerjanje podatkov
iz različnih besedil
za začetno obravnavo
neke teme in za iskanje
izhodiščnih idej
za pogovor ali pisanje

Iskanje podatkov
v besedilih z nebesednimi
prvinami (obrazci, urniki,

Razumevanje različnih vrst
besedil, tudi besedil
z nebesednimi prvinami

Branje preprostih
in krajših književnih
besedil, bodisi pesniških
bodisi proznih

Zgradba preprostega
pesniškega besedila
in strategije memoriranja
preprostih besedil

Sporočanjski namen
in značilnosti
pripovednega besedila

vozni redi, grafikoni,
zemljevidi itd.)
ter uporaba strategij
za obdelavo
in razumevanje podatkov

Branje realistične
in fantastične proze,
ločevanje domišljjskega
sveta od realnega sveta

Branje z razumevanjem
sodobne pripovedne
proze in preprostih
pesniških besedil,
prepoznavanje njihovih
najočitnejših značilnosti,
določanje avtorjevega
sporočanskega namena
in podajanje utemeljenega
osebnega mnenja

Kompetenca 3

Razumevanje
in uporaba besedišča
v različnih okoliščinah
bodisi v ustni
bodisi v pisni obliki

3. razred

ZNANJE

Urejanje osebnega
slovarja in beleženje
pomena neznanih besed

Spoznavanje pomena
neznanih besed
iz sobesedila

Načini uporabe usvojenih
besed v pogovorih
in besedilih

ZMOŽNOSTI

Razumevanje pomena
neznanih besed v krajših
besedilih iz sobesedila
in po intuiciji

Uporaba usvojenih besed
v pogovorih in besedilih

Bogatenje besedišča
z raziskovanjem besed
in besednih zvez
v besedilih

5. razred

ZNANJE

Osnovno besedišče
(približno 2000 besed)

Pogosto rabljeno
besedišče
(približno 3000 besed)

Uporaba slovarjev v
knjižni in elektronski obliki

Načini uporabe usvojenih
besed v pogovorih
in besedilih

ZMOŽNOSTI

Razumevanje in uporaba
osnovnega in pogosto
rabljenega besedišča

Ločevanje različnih
pomenov besed
in prepoznavanje
specifičnega pomena
neke besede v besedilu

Uporaba slovarja za
odpravljanje dvomov

Kompetenca 4

Tvorjenje in predelava
besedil glede na
sporočanski namen

3. razred

ZNANJE

Velike in male
pisane in tiskane črke

Pravila zapisovanja črk

Pravopisna pravila

Namen in naslovnik pisnega
besedila

Pravopisna pravila
pri pisanju krajših besedil

ZMOŽNOSTI

Pisanje po nareku
ob upoštevanju pravopisnih
pravil

Tvorjenje preprostih besedil
za praktično uporabo ter
pripovednih in opisnih besedil
s konkretnim namenom,
povezanih s vsakdanjimi
situacijami

Sporazumevanje
s kratkimi besedili
ob upoštevanju pravopisnih
pravil

5. razred

ZNANJE

Ločila: katera so, čemu, kdaj
in kako jih uporabljamo
v pisnih besedilih

Pravopisna, oblikoslovna
in skladenjska pravila
pri pisnem sporočanju

Značilnosti (po)ustvarjalnih
besedil (otroške pesmice,
kratke zgodbe in pesmi)

Strategije predelave besedila:
obnavljanje, parafraziranje,
preoblikovanje, dopolnjevanje

ZMOŽNOSTI

Zbiranje in razporejanje idej po
točkah, načrtovanje idejnega
osnutka za pripovedno
ali doživljajsko besedilo

Tvorjenje pisnih doživljajskih
besedil o osebnih izkušnjah ali
izkušnjah drugih, ki vsebujejo
podatke o osebah, krajih,
časih, okoliščinah in dejanjih.

Pisanje pisem znanim
naslovnikom, odprtih pisem
ali krajših člankov
z upoštevanjem naslovnikov
in okoliščin

Primerjanje ustnih
in pisnih besedil

Osnovni ukazi urejevalnika
besedil: odpiranje
in postavitve datotek,
formatiranje itd.

Tvorjenje pisne pripovedi
ob upoštevanju izkušenj,
krajev, časov itd.

Pisno izražanje osebnih
doživetij, čustev
in razpoloženj
v obliki dnevnika

Predelava besedil:
parafraziranje, obnavljanje,
preoblikovanje, dopolnjevanje

Uporaba urejevalnikov besedil

Tvorjenje preprostih
regulativnih besedil ali
shematskih prikazov z navodili
za izvajanje dejavnosti (pravila
iger, recepti itd.)

Skupinsko tvorjenje besedil
za poročanje
o šolskih izkušnjah
in učnih temah

Kreativno pisanje

Tvorjenje besedil s primernim
besediščem ob upoštevanju
pravopisnih, oblikoslovnih
in skladenjskih pravil

Kompetenca 5

Prepoznavanje
in upoštevanje pravopisnih
in slovničnih pravil

3. razred

ZNANJE

SLOVENŠČINA

Temeljna pravopisna
pravila:
zapisovanje glasu /u/ na
koncu besede in v besedi,
zapisovanje polglasnika
s črko e,
zapisovanje sklopov
lj in nj,
pravilna raba predlogov
s/z in k/h,
veznikov,
velike začetnice
in ločil,
deljenje besed na zloge

ZMOŽNOSTI

Ugotavljanje manjkajočih
stavčnih členov (osebek,
povedek, predmet,
potrebna določila)

Pozornost za pravilno
zapisovanje besed
in upoštevanje
pravopisnih pravil

5. razred

ZNANJE

Glavni besedotvorni
postopki: besede,
izpeljanke, zloženke

Pomenska razmerja med
besedami: podobnosti,
razlike

Temeljna stavčna sestava:
povedek, osebek, drugi
členi, ki jih zahteva glagol

Besedne vrste in glavne
slovnične lastnosti

Temeljna pravopisna
pravila

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje stavka

Določanje besednih vrst in
glavnih slovničnih lastnosti

Prepoznavanje
najpogostejših veznikov

Prepoznavanje temeljnih
pravopisnih pravil

Upoštevanje temeljnih
pravopisnih pravil

ITALIJANŠČINA

Dvojni soglasniki,
sklopi iz dveh in treh črk,
raba črke H,
opuščaj,
apokopa,
naglas,
raba ločil,
deljenje besed na zloge

Matematika

Kompetenca 1

Uporaba geometrijskega orodja in matematičnega jezika

3. razred

ZNANJE

Števila

Števila do tisoč: branje, zapisovanje, razlikovanje desetiških enot, primerjanje in urejanje

Ustno in pisno štetje po 2, po 3, po 4 ...

Utrjevanje mestnih vrednosti števil do 999

Množice

Začetno spoznavanje racionalnih števil (decimalnih števil)

ZMOŽNOSTI

Števila

Glasno in tiho štetje predmetov ali dogodkov naprej in nazaj ter štetje po 2, 3 ...

Branje, zapisovanje in primerjanje naravnih števil ter pravilno zapisovanje decimalnih števil

Branje, zapisovanje in primerjanje decimalnih števil, upodobitev le-teh na številske premice, enostavno seštevanje in odštevanje tudi z denarnimi in drugimi merskimi enotami iz vsakdanjega življenja

5. razred

ZNANJE

Števila

Števila do milijarde: branje, zapisovanje, razlikovanje desetiških enot, primerjanje in urejanje

Mestne vrednosti števk do milijardic

Utrjevanje racionalnih števil (decimalnih števil)

Relativna števila

Različni številske sistemi

ZMOŽNOSTI

Števila

Branje, zapisovanje in primerjanje racionalnih števil (decimalnih števil)

Raba decimalnih števil, ulomkov in odstotkov v vsakdanjih okoliščinah

Raba celih negativnih števil v vsakdanjih okoliščinah

Upodobitev znanih števil na številske premice in raba lestvic v posebnih primerih pri naravoslovju in tehniki

Spoznavanje različnih številske sistemov iz tujih kultur v sedanjosti in preteklosti

Prostor, liki in telesa

Geometrijski pojmi, orientacija v prostoru

Črte: premica, poltrak, daljica

Osnovna geometrijska telesa in liki

Razvrščanje geometrijskih likov: večkotnikov in nepravilnih likov

Pojem obsega in ploščine

Risanje mreže in oblikovanje geometrijskega telesa

Deli geometrijskega telesa: ploskve, oglišča, robovi

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Uvod v razvrščanje

Nestandardne merske enote in merilni instrumenti

Izrazi za standardne merske enote

Branje analogne ure

Prostor, liki in telesa

Zaznavanje lastnega položaja v prostoru ter ocenitev razdalje in mase glede na sebe

Opredelitev položaja predmetov v prostoru glede na sebe in na položaj drugih oseb ali predmetov z uporabo primernih izrazov (na/pod, zgoraj/spodaj, pred/za, spredaj/zadaj, desno/levo, v/izven, notri/zunaj)

Premikanje v prostoru s pomočjo ustnih navodil ali risbe; opisovanje opravljene poti in dajanje navodil za pot

Prepoznavanje, poimenovanje in opisovanje geometrijskih likov in teles

Risanje geometrijskih likov in izdelovanje modelov

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Prepoznavanje (razlaga) kriterijev za razvrščanje in urejanje

Merjenje količin (dolžina, čas itd.) z nestandardnimi in standardnimi merskimi enotami ter merilnimi instrumenti (meter, ura, evro itd.)

Prostor, liki in telesa

Osnovni geometrijski pojmi

Osnovne lastnosti pravilnih večkotnikov (stranice, koti, višine, diagonale, simetrija ...) in kroga (obseg, polmer, premer ...)

Pravilna uporaba geometrijskega orodja pri risanju

Koti pri spreminjanju smeri in rotaciji

Pojem pravokotnosti, vzporednosti, vodoravnosti, navpičnosti

Pojem zmanjšane merila

Osnovna geometrijska telesa

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Osnovni statistični izrazi

Prostor, liki in telesa

Opisovanje, poimenovanje in razvrščanje geometrijskih likov in teles na podlagi pomembnejših lastnosti

Risanje lika ali telesa s pomočjo primernih pripomočkov (karirastega lista, ravnila in šestila, softverjev za pouk geometrije)

Raba in razlikovanje pojmov pravokotnosti, vzporednosti, vodoravnosti, navpičnosti

Risanje v pomanjšanem merilu

Prepoznavanje in ravninsko risanje tridimenzionalnih predmetov ter opazovanje istega predmeta iz različnih položajev (od zgoraj, od spredaj itd.)

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Prikazovanje odnosov in podatkov ter raba prikazov za pridobivanje podatkov, sklepanje in odločanje v posebnih primerih

Kompetenca 2

Izbira in uporaba strategij in postopkov računanja in merjenja

3. razred

ZNANJE

Števila

Ustno računanje s pomočjo lastnosti računskih operacij

Utrjevanje poštevanke

Lastnosti računskih operacij in preizkusi

Seštevanje, odštevanje in množenje v stolpcu

Množenje v stolpcu z dvomestnim množiteljem

Postopek deljenja z enomestnim deliteljem

Množenje in deljenje celih števil z 10, 100, 1000

ZMOŽNOSTI

Števila

Enostavno ustno računanje z naravnimi števili in ubeseditev računskih postopkov

Usvajanje do avtomatizma zmnožkov v obsegu 10×10 (poštevanke)

Pisno računanje z naravnimi števili po znanih algoritmih

5. razred

ZNANJE

Števila

Štiri računske operacije s celimi in decimalnimi števili

Večkratniki in delitelji danega števila ter kriteriji deljivosti

Praštevila

Potence

Izrazi: raba oklepajev

Poznavanje in uporaba kalkulatorja

Utrjevanje ulomkov

Enakovredni ulomki, pravi ulomki, nepravi ulomki, navidezni ulomki, dopolnjevanje do celote in odstotki

ZMOŽNOSTI

Števila

Izbiranje, glede na situacijo, med ustnim ali pisnim računanjem in po potrebi seganje po kalkulatorju

Raba štirih računskih operacij in izbira med ustnim in pisnim računanjem ter rabo kalkulatorja glede na primer

Deljenje naravnih števil z ostankom; določanje večkratnikov in deliteljev danega števila

Ocenitev rezultata dane računske operacije

Računanje z ulomki

**Odnosi, podatki in
ocenitev količin in
rezultatov**

Merske enote za različne
količine

Enostavno pretvarjanje
merskih enot

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Računanje z različnimi
merskimi enotami
in racionalnimi števili
(decimalnimi števili)

Prostor, liki in telesa

Opredelitev obsega
geometrijskih likov

Opredelitev ploščine
geometrijskih likov

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Utrjevanje decimalnega
merskega sistema

Različne merske enote

Prostor, liki in telesa

Računanje obsega
štirikotnikov, trikotnikov,
pravilnih večkotnikov
in kroga z uporabo formul

Računanje ploščine
štirikotnikov, trikotnikov,
pravilnih večkotnikov
in kroga z uporabo formul

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Uporaba osnovnih dolžinskih
merskih enot

Kompetenca 3

Postavljanje in preverjanje hipotez pri reševanju besedilnih nalog in in matematičnih problemov

3. razred

ZNANJE

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Besedilne naloge in matematični problemi s štirimi računskimi operacijami (z enim vprašanjem in z enim računom)

Besedilne naloge in matematični problemi s ceno na enoto in skupno ceno

Besedilne naloge in matematični problemi z dvema vprašanjema in dvema računoma

Besedilne naloge in matematični problemi z več rešitvami

ZMOŽNOSTI

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Branje in razumevanje problemske situacije Prikazati in rešiti besedilne naloge s pomočjo štirih računskih operacij z oblikovanjem različnih možnih rešitev

Prikazovanje in reševanje besedilnih nalog in matematičnih problemov na več načinov z uporabo štirih računskih operacij

Analiza besedila in ugotavljanje izraženih in neizraženih vprašanj, potrebnih podatkov, skritih podatkov, nepotrebnih podatkov, nezadostnih podatkov, manjkajočih podatkov ter neskladnosti v problemski situaciji

Ubeseditev problema in postavljanje problemskih vprašanj za dano situacijo

5. razred

ZNANJE

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Besedilne naloge in matematični problemi z več operacijami, blok diagrami in matematičnimi izrazi

Besedilne naloge in matematični problemi z več vprašanji

Besedilne naloge in matematični problemi z enim vprašanjem in več računi

Besedilne naloge in matematični problemi z ulomki, odstotki, popustom in obrestmi

Besedilne naloge in matematični problemi s čisto težo, bruto težo in taro

Besedilne naloge in matematični problemi, ki se navezujejo na nakup in prodajo

ZMOŽNOSTI

Odnosi, podatki in ocenitev količin in rezultatov

Prepoznavanje problemskih situacij v različnih okoliščinah

Branje in razumevanje besedil z matematično ali logično vsebino in ugotavljanje morebitnih neskladnosti

Prepoznavanje podatkov (potrebnih, neskladnih, nepotrebnih in manjkajočih) v problemski nalogi

Prepoznavanje zgradbe (vzorcev) različnih problemskih nalog in njihovo prikazovanje z diagrami, shemami in tabelami

Hipotetiziranje različnih rešitev za dani problem

Podajanje in razpravljanje o postopkih in rešitvah

Kompetenca 4

**Opredelitev odnosov
med geometrijskimi
elementi in/ali
številskimi pojmi**

3. razred

ZNANJE

Števila

Pojem ulomka

Decimalni ulomki

Decimalna števila

Odštevanje in seštevanje
decimalnih števil

Evro: kovanci in bankovci

ZMOŽNOSTI

Števila

Primerjanje in razvrščanje
naravnih števil v decimalnem
zapisu in prikaz le-teh na
številski premici

5. razred

ZNANJE

Števila

Racionalna števila (decimalna
števila)

Prostor, liki in telesa

Pojem translacije
(vzporednega premika),
rotacije in simetrije

Vrste kotov in njihovo
poimenovanje

ZMOŽNOSTI

Števila

Primerjanje racionalnih števil
(decimalnih števil)

Prostor, liki in telesa

Prepoznavanje geometrijskih
likov in teles pri rotaciji,
vzporednem premiku
in zrcaljenju

Primerjanje in merjenje kotov
glede na lastnosti in z uporabo
geometrijskega orodja

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Prikazovanje z različnimi
vrstami diagramov:
z Vennovim diagramom,
Carrollovim diagramom
in drevesnim diagramom

Zbiranje, branje, prikazovanje
podatkov s pomočjo
diagramov, shem in tabel

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Razvrščanje števil, likov in
predmetov glede na eno ali
več lastnosti z uporabo
primernih prikazov,
upoštevajoč okoliščine
in namen

Branje in prikaz odnosov
in podatkov z diagrami,
shemami in tabelami

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Statistično raziskovanje

Vrste prikazov

Pretvorbe

Verjetnostni račun

**Odnosi, podatki
in ocenitev količin
in rezultatov**

Primerna uporaba
pojmov frekvenca, modus
in aritmetična sredina
pri obdelavi podatkov

Prikazovanje besedilnih
nalog s pomočjo tabel
in grafikonov

Izbira in izdelava primerne
prikaza za predstavitev
podatkov pri reševanju
matematičnih problemov

Pretvarjanje najpogostejše
uporabljenih merskih enot,
tudi denarnih

Ocenitev in napoved
verjetnosti dveh dogodkov
s sklepanjem in preprostim
utemeljevanjem

Naravoslovje

Kompetenca 1

Raziskovanje realnosti
z znanstvenim in/ali
racionalnim pristopom
in/ali metodo

3. razred

ZNANJE

Raznolikost rastlin
in njihovo spreminjanje

Raznolikost živali
in njihovo obnašanje

Okolje in njegove
značilnosti

Osnovno delovanje
človeškega telesa

ZMOŽNOSTI

Opazovanje razvojnih faz
življenjskega cikla rastlin
in živali

Opazovanje delovanja
lastnega telesa (lakota,
žeja, bolečina, gibanje,
mraz, toplota itd.)

Prepoznavanje značilnosti
bližnjega okolja

Opazovanje lastnosti tal
in voda

5. razred

ZNANJE

Energija: oblike,
spremembe in uporabnost

Svetloba: svetlobni viri,
senca, širjenje,
prozornost, odsevanje

Poznavanje merskih enot
za merjenje in cenitev
količin

Stanja snovi in njene
lastnosti

Zmesi in raztopine

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje nekaterih
znanstvenih pojmov,
kot so velikost, teža, sila,
temperatura, toplota itd.,
pri opazovanju konkretnih
izkušenj

Uporaba merilnih naprav

Ugotavljanje lastnosti
nekaterih materialov,
kot so na primer trdota,
teža itd.

Prepoznavanje lastnega
telesa kot organizem

Predmeti in procesi,
povezani z značilnostmi
okolja

Lastnosti tal

Lastnosti vode

Zgradba in delovanje
človeških organov
in sistemov

Povezava med
razmnoževanjem
in spolnostjo

Izvajanje poskusov
za pripravo preprostih
raztopin

Redno opazovanje dela
okolja s prostim očesom
ali z ustreznimi orodji

Opazovanje okoljskih
sprememb, tudi globalnih

Opis in razlaga delovanja
človeškega telesa
kot kompleksen sistem

Kompetenca 2

Ugotavljanje razmerij
med dogodki,
hipotezami, idejami

3. razred

ZNANJE

Kakovost in lastnosti
najpogostejših materialov

Najvidnejše značilnosti
živalskega in rastlinskega
sveta

Okoljske spremembe
(naravne in kot posledica
človeške dejavnosti)

Interakcija med živimi
organizmi in njihovim
okoljem

ZMOŽNOSTI

Neposredno spoznavanje
zgradbe predmetov,
analiza njihove kakovosti
in lastnosti, njihovo
razstavljanje in ponovno
sestavljanje, ugotavljanje
njihovega namena
in načinov uporabe

Ugotavljanje podobnosti
in razlik v življenjskih ciklih
živalskih in rastlinskih
organizmov

Razlaga naravnih okoljskih
sprememb, ki jih
povzročajo sonce,

5. razred

ZNANJE

Spremembe elementov
in pojavov, povezanih
z nekim okoljem, skozi čas

Temeljno astronomsko
znanje

Razmerja med različnimi
oblikami življenja

Okoljska problematika

ZMOŽNOSTI

Ugotavljanje značilnih
elementov nekega dela
okolja in njihovih
sprememb skozi čas

Razlaga različnih nebesnih
teles

Razumevanje, da je
življenje vsakega
organizma povezano
z drugimi oblikami
življenja

Razumevanje okoljskih
sprememb, zlasti tistih,
ki so posledica
človekovega delovanja

atmosferski dejavniki,
voda itd., in sprememb,
ki jih povzroča človek,
kot so urbanizacija,
obdelovanje zemlje,
industrializacija itd.

Spoznavanje interakcije
med živimi organizmi
in njihovimi okolji

Spoznavanje interakcije
med človekom in drugimi
živimi organizmi

Kompetenca 3

Shematizacija dejstev in pojavov

3. razred

ZNANJE

Grafični prikazi: histogrami, druge vrste diagramov

ZMOŽNOSTI

Razvrščanje in razporejanje predmetov glede na njihove lastnosti

Spoznavanje spremenljivosti atmosferskih pojavov (vetrovi, oblaki, dež itd.) in periodičnosti nebesnih pojavov (dan/noč, sončeve poti, letni časi)

Izbiranje orodij in merskih enot, ki ustrezajo obravnavanim problematičnim situacijam, merjenje in uporaba matematičnih znanj za obdelavo podatkov

5. razred

ZNANJE

Različni viri energije

Merske enote

Agregatna stanja snovi

Človeško telo

Razvrščanje živali in rastlin

ZMOŽNOSTI

Začetno prepoznavanje cikličnosti pojavov

Uporaba standardnih merskih enot

Grafično shematiziranje nekaterih prehodov med agregatnimi stanji in izdelava interpretativnih modelov

Prikaz modelov delovanja različnih organov človeškega telesa

Prikaz modelov celične strukture

Določanje prvih kriterijev za razvrščanje živali in rastlin na podlagi opazovanj

Kompetenca 4

Uporaba specifične
znanstvene
terminologije

3. razred

ZNANJE

Uporaba ustreznega jezika
glede na različne
okoliščine

ZMOŽNOSTI

Opisovanje predmetov kot
enot in njihovih delov

Opisovanje preprostih
pojavov iz vsakdanjega
življenja, povezanih
s tekočinami, hrano, silami
in gibanjem, toploto itd.

Opisovanje značilnosti
bližnjega okolja

5. razred

ZNANJE

Uporaba ustreznega jezika
glede na različne
okoliščine

ZMOŽNOSTI

Opisovanje delovanja
telesa kot zapletenega
sistema v nekem okolju

Tehnologija

Kompetenca

Poznavanje in uporaba
predmetov
in pripomočkov
iz vsakdanje rabe, razlaga
njihovega namena
in opis zgradbe

3. razred

ZNANJE

Lastnosti predmetov
in njihovih sestavnih
delov

ZMOŽNOSTI

Razvrščanje znanih gradiv
po značilnostih

Izdelava načrta za gradnjo
enostavnih naprav

Izdelava predmetov
za vsakdanjo rabo

5. razred

ZNANJE

Stroji, ki proizvajajo in
uporabljajo glavne oblike
energije

Varnostna pravila
za uporabo termične
in električne energije

Telekomunikacijska
sredstva (radio, tv, telefon,
računalnik)

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje naprav,
ki proizvajajo slike in zvoke

Uporaba preventivnih
in intervencijskih ukrepov
v primeru nevarnosti
zaradi neprimerne rabe
naprav

Kompetenca 2

**Učinkovito začetno
prepoznavanje osnovnih
značilnosti računalniških
naprav in komunikacijskih
sredstev**

3. razred

ZNANJE

Prepoznavanje nekaterih
gradiv in njihova uporaba
skozi čas

Izdelava enostavnih
modelov

Delovanje računalnika

ZMOŽNOSTI

Uporaba Worda in Painta
ali podobne programske
opreme

Uporaba tiskalnika

5. razred

ZNANJE

Varna in ozaveščena
uporaba spleta

Delovanje računalnika

ZMOŽNOSTI

Prepoznavanje možnosti
in omejitev pri rabi
telekomunikacijskih
sredstev

Prepoznavanje namena
in značilnosti trdega diska
in pomnilnikov, strojne
opreme in njenih
sestavnih delov
ter programske opreme

Osnovna raba
računalniških aplikacij

Prikazovanje podatkov
v tabelah in z besedilom

Umetnost in upodabljanje

Kompetenca 1

Opazovanje, raziskovanje
in opisovanje podob

3. razred

ZNANJE

Analiza znakov, oblik
in barv, ki sestavljajo
neko podobo

Opisovanje realnosti
ali podob

Prepoznavanje obraznih
izrazov

ZMOŽNOSTI

Opazovanje in opisovanje
realnosti in figurativnih
podob

5. razred

ZNANJE

Razumevanje narave in
pomena vizualnih sporočil
ob prepoznavanju
nekaterih prvin likovne
govorice (razmerja med
podobami, kretnje in gibi,
proporcije, oblike,
simbolične barve, obrazni
izrazi, kontekst ...)

Ugotavljanje podrobnosti
pri opazovanju
in opisovanju realnosti
ali podob

ZMOŽNOSTI

Opazovanje in opisovanje
realnosti in figurativnih
podob

Kompetenca 2

Izdelava različnih vrst
likovnih izdelkov

3. razred

ZNANJE

Ustvarjalna in osebna
uporaba grafičnih in
slikarskih tehnik ter
kiparskih materialov

Ustrezna uporaba barv
in ustvarjanje barvnih
odtenkov

Celovito upodabljanje
človeške figure

Začetno pripovedovanje
s podobami z uporabo
različnih izraznih kodov
(strip, sekvenca, kader)

ZMOŽNOSTI

Izdelava in predelava
izdelkov za komuniciranje
z različnimi tehnikami

5. razred

ZNANJE

Organizacija dela
z upoštevanjem faz
oblikovanja za izdelavo
grafičnega, slikarskega
ali kiparskega izdelka

Samostojna izbira tehnike,
primerne za predvideni
sporočanski namen

Samostojna uporaba
primernih materialov

Uporaba programske
opreme za ustvarjanje
podob

ZMOŽNOSTI

Izdelava in predelava
izdelkov za komuniciranje
z različnimi tehnikami

Kompetenca 3

Poznavanje glavnih
kulturnih dobrin

3. razred

ZNANJE

Začetno branje podob
in likovnih umetniških del

ZMOŽNOSTI

Branje in razumevanje
prvin vizualnega jezika
in prepoznavanje njegovih
sporočil

5. razred

ZNANJE

Začetno branje podob
in likovnih umetniških del

ZMOŽNOSTI

Branje in razumevanje
prvin vizualnega jezika
in prepoznavanje njegovih
sporočil

Zemljepis

Kompetenca 1

Uporaba
konvencionalnih
načinov orientiranja
v živem in prikazanem
fizičnem prostoru

3. razred

ZNANJE

Geografski pojmi
Stranskost
Prostorski izrazi
Labirinti
Poti
Zemljevidi
Mreže

ZMOŽNOSTI

Orientacija
Premikanje in orientacija
v prostoru s pomočjo
referenčnih točk
in geografskih kazalnikov

5. razred

ZNANJE

Branje in uporaba filmov
in fotografij, kartografskih
dokumentov, slik
in daljinskega zaznavanja
Sonce in strani neba
Orientacija z zvezdami,
kompasom, zemljevidi

ZMOŽNOSTI

Orientacija
Orientacija s pomočjo
kompasa in strani neba
tudi glede na Sonce
Širjenje mentalnih
zemljevidov na italijansko
in slovensko ozemlje,
na Evropo in na različne
celine s pomočjo orodij
posrednega opazovanja

Kompetenca 2

Prepoznavanje
teritorialnih značilnosti

3. razred

ZNANJE

Pojem okolja

Naravni in
družbenogeografski
elementi bližnjega okolja
(morje, ravnina, grič, hrib,
gora, rek, jezero, kraško
okolje)

ZMOŽNOSTI

Pokrajina

Spoznavanje okoliškega
ozemlja skozi zaznavni
pristop in neposredno
opazovanje

Prepoznavanje in
opisovanje značilnih
fizičnih in
družbenogeografskih
elementov pokrajine
različnih življenjskih okolij
naše dežele

5. razred

ZNANJE

Elementi glavnih
italijanskih in slovenskih
pokrajin

ZMOŽNOSTI

Pokrajina

Poznavanje značilnih
elementov glavnih
italijanskih in slovenskih
pokrajin, ugotavljanje
podobnosti in razlik ter
elementov posebne
okoljske in kulturne
vrednosti

Kompetenca 3

Ugotavljanje sistema
razmerij med elementi
geografskega območja

3. razred

ZNANJE

Organizirani prostori
v otrokovem izkustvenem
svetu

Fiksni in mobilni elementi

Povezani in/ali soodvisni
fizični in
družbenogeografski
elementi

ZMOŽNOSTI

Učenčevo življenjsko
okolje

Razumevanje, da je
ozemlje prostor, ki ga
človeške dejavnosti
organizirajo in spreminjajo

Ugotavljanje namena in
povezav med različnimi
prostori v lastnem
življenjskem okolju ter
ugotavljanje pozitivnih in
negativnih posegov

5. razred

ZNANJE

Slovenija

Dvajset italijanskih dežel

Evropska unija

Mednarodne organizacije

Zavestna uporaba virov

Varstvo okolja in različne
oblike onesnaževanja

ZMOŽNOSTI

Dežela in teritorialni
upravni sistem

Usvajanje pojma
geografske regije (fizične,
podnebne, kulturno-
zgodovinske, upravne),
začenši z italijanskim
kontekstom

Opredelitev problemov
v zvezi z varstvom
ter vrednotenje naravne
in kulturne dediščine

Kompetenca 4

Uporaba geografskih
orodij in terminologije

3. razred

ZNANJE

Tehnike risanja prostorov

Pomanjšano merilo

Različne vrste načrtov
in zemljevidov

Legenda

ZMOŽNOSTI

Geografska terminologija

Risanje znanih predmetov
in prostorov v vertikalni
perspektivi in risanje poti,
že prehojenih v bližnji okolici

Branje in razlaga zemljevida
bližnje okolice

5. razred

ZNANJE

Multimedijska orodja

Uporaba merila pri branju
zemljevidov

Tematske karte

Fizični in politični zemljevidi
Italije, Slovenije in Evrope

Planisfera

Uporaba atlasa in nemih kart

ZMOŽNOSTI

Geografska terminologija

Branje zemljevidov v različnem
merilu, tematskih kart,
grafičnih prikazov, digitalnih
obdelav podatkov ali slik,
statističnih poročil o družbeno-
demografskih in gospodarskih
kazalnikih

Določanje geografske lege
italijanskih in slovenskih
fizičnih, zgodovinskih
in upravnih regij na zemljevidu

Določanje geografske lege
Italije in Slovenije v Evropi
in v svetu na planisferi
in na globusu

Zgodovina

Kompetenca 1

Pridobivanje informacij
iz raznovrstnih
zgodovinskih virov

3. razred

ZNANJE

Delo zgodovinarja:
raznovrstni zgodovinski
viri

Časovni indikatorji

ZMOŽNOSTI

Uporaba virov

Prepoznavanje
zgodovinskih sledi in
njihova uporaba kot vir
za pridobivanje znanja
o lastni preteklosti,
o preteklosti odrasle
generacije in skupnosti,
ki ji učenci pripadajo

Pridobivanje informacij
in znanja o vidikih
preteklosti iz raznovrstnih
zgodovinskih virov

5. razred

ZNANJE

Zgodovinski okvir
obravnavanih civilizacij

Pojem naroda,
časovni trak,
pisni, materialni, ustni in
slikovni viri, ki se nanašajo
na vsa obravnavana
ljudstva

ZMOŽNOSTI

Uporaba virov

Rekonstrukcija
zgodovinskega pojava
na podlagi informacij,
pridobljenih
iz raznovrstnih virov

Predstavitev informacij, ki
izhajajo iz sledi preteklosti
na domačem teritoriju, v
družbeno-zgodovinskem
okviru

Kompetenca 2

Časovna in prostorska predstavljivost

3. razred

ZNANJE

Zgodovinski čas in orientacija v času z uporabo časovnega traku (ura, koledar, časovni trak ...)

Spremembe v ljudeh, predmetih in okoljih, povezane z minevanjem časa

ZMOŽNOSTI

Urejanje podatkov

Grafično prikazovanje in ustno predstavljanje dejavnosti, doživetij in pričevanj

Prepoznavanje razmerij zaporednosti in sočasnosti, trajanja, obdobij, časovnih ciklov in sprememb v pojavih, doživetjih in pričevanjih

Razumevanje delovanja in uporabe običajnih naprav za merjenje in prikazovanje časa

5. razred

ZNANJE

Zgodovinski zemljevidi obravnavanih civilizacij (obrečna ljudstva, sredozemske civilizacije, rimsko cesarstvo)

Časovni trakovi, ki diahronično in sinhronično analizirajo obravnavane civilizacije

Uporaba diagramov, zemljevidov in tabel

Zgodovinski okvir obravnavanih civilizacij

ZMOŽNOSTI

Urejanje podatkov

Branje zgodovinskih zemljevidov in geografskih kart, ki se nanašajo na obravnavane civilizacije

Predstavitev znanja z uporabo časovnih zaporedij, zgodovinskih zemljevidov in geografskih kart

Primerjanje zgodovinskih okvirov obravnavanih civilizacij

Uporaba našega štetja let (pr. Kr. – po Kr./pr. n. št – po n. št.) in razumevanje načinov merjenja časa drugih civilizacij

Kompetenca 3

Ugotavljanje razmerij med
človeškimi skupnostmi
in njihovo teritorialno
pripadnostjo
(tudi v sodobnosti)

3. razred

ZNANJE

Vzročne zveze med
dogodki in okoliščinami

Elementi, prisotni
na lastnem ozemlju
in značilni za krajevno
zgodovino

Odziv na potrebe, odkritja
in izumi, nastanek prvih
naselbin

Temeljni dogodki, ki so
privedli do prehoda od
pračloveka do
zgodovinskega človeka

ZMOŽNOSTI

Pojmovna orodja

Spremljanje in
razumevanje zgodovinskih
dogodkov ob poslušanju
ali branju starodavnih
besedil, zgodb, pripovedi
in življenjepisov
zgodovinskih osebnosti

Opredelitev podobnosti
in razlik s primerjavo
različnih zgodovinsko-
družbenih okvirov,
oddaljenih v času
in prostoru

5. razred

ZNANJE

Koledarji obravnavanih
starodavnih ljudstev

Krajevna zgodovina
in kulturna dediščina
v povezavi
z obravnavanimi
zgodovinskimi pojavi

ZMOŽNOSTI

Pojmovna orodja

Izdelava strnjenih prikazov
obravnavanih ljudstev
s poudarkom na razmerjih
med značilnimi elementi

Primerjanje značilnih
vidikov različnih
obravnavanih ljudstev,
tudi glede na sedanost

Kompetenca 4

Izdelava in razlaga
časovnih prikazov
ter predstavitev znanj

3. razred

ZNANJE

Pojem periodizacije

Zgodovina Zemlje

Razvoj živih bitij

Razvoj človeka od pojava prvih
hominidov do homo sapiensa
sapiensa

Periodizacija prazgodovine:
paleolitik in neolitik

ZMOŽNOSTI

Predstavitev usvojenega
znanja v preprostih časovnih
prikazih

Pisno in ustno podajanje

Prikaz usvojenega znanja in
pojmov z grafikoni, risbami,
pisnimi besedili in digitalnimi
sredstvi

Enostavna in dosledna
predstavitev usvojenega
znanja

5. razred

ZNANJE

Grki

Kelti in druga italska ljudstva

Etruščani

Rimljani

Kršćanstvo

Slovani

Barbari

ZMOŽNOSTI

Pisno in ustno podajanje

Primerjanje značilnih vidikov
različnih obravnavanih
ljudstev, tudi glede na
sedanjost

Pridobivanje in podajanje
informacij iz diagramov, tabel,
zgodovinskih zemljevidov,
slikovnih virov in raznovrstne
strokovne in nestrokovne
literature (priročniki, papirnata
in digitalna besedila)

Dosledna predstavitev znanja
in razlaga pojmov z uporabo
zgodovinske terminologije

Ustna in pisna predstavitev
učne snovi, tudi z uporabo
digitalnih sredstev

MEJNIKI RAZVOJA KOMPETENC PRI POUKU SLOVENSKEGA IN ITALIJANSKEGA JEZIKA OB KONCU PRVOSTOPENJSKE SREDNJE ŠOLE

Učenci so razvili učinkovito sporazumevalno zmožnost v slovenskem in italijanskem jeziku. Sposobni so učinkovitega poslušanja, govorjenja, pisanja in branja. Znajdejo se v različnih sporazumevalnih okoliščinah in primerno sodelujejo v formalnih in neformalnih govornih položajih (v pogovoru, igri, pouku, načrtovanju ipd.). Glede na okoliščine sporočanja uporabljajo različne socialne zvrsti jezika in upoštevajo sporazumevalna načela (načelo sodelovanja, količine, primernosti, načina in vljudnosti). Ustno predstavljajo učne vsebine s pomočjo miselnih vzorcev, računalniških predstavitev, plakatov ipd. Jezik uporabljajo kot sredstvo za izražanje razpoloženj, utemeljevanje lastnih mnenj, izpovedovanje osebnih izkušenj ter vrednotenje različnih stališč. Poslužujejo se priročnikov in raznovrstnih virov za učenje in raziskovanje.

Tekoče berejo ter razumejo svoji starosti ustrezna neumetnostna besedila. Pri branju upoštevajo zvočne prvine govora – glasnost, hitrost in premore. Med branjem uporabljajo tehnike, ki pripomorejo k boljšemu razumevanju prebranega (podčrtovanje in izpisovanje ključnih informacij). Določijo okoliščine nastanka besedila in sporočevalčev namen, povzemajo temo in bistvene podatke, prepoznajo zgradbene in jezikovne značilnosti besedilne vrste ter argumentirano vrednotijo razumljivost, zanimivost, resničnost, aktualnost in učinkovitost besedila. Na osnovi prebranega znajo tvoriti pisna besedila in ustne predstavitve ob podpori tradicionalnih pripomočkov in informacijske tehnologije. Branje prepoznavajo kot prijetno doživetje. Stopajo v dialog s književnim besedilom, ga razmišljujoče sprejemajo in primerno ovrednotijo.

Znajo tvoriti smiselna, razumljiva, ustrezna in pravilna besedila. Pišejo besedila različnih vrst – pripovedna, opisna, razlagalna, razpravljalna, ki ustrezajo okoliščinam, temi, namenu in naslovniku. Znajo sintetizirati besedila in jih primerno ovrednotiti. Zmožni so tudi (po)ustvarjalnega pisanja. Poleg tega oblikujejo tudi multimedijske predstavitve, ki učinkovito združujejo verbalne, ikonične in zvočne prvine jezika.

Učenci oblikuje čustveno in razumsko razmerje tako do slovenskega kot do italijanskega jezika ter razvijajo spoštovanje in strpnost do drugih jezikov in narodov ter krepijo svojo medkulturno in socialno zmožnost.

UČNI CILJI OB KONCU PRVOSTOPENJSKE SREDNJE ŠOLE

UČNI CILJI	SPRETNOSTI IN VEŠČINE	ZNANJA
	Učenci:	
POSLUŠANJE IN GOVORJENJE	Poslušajo raznovrstna govornjena besedila in prepoznajo vrsto besedila, sporočevalčev namen, povzemajo temo in bistvene podatke ter določijo okoliščine nastanka besedila. Med poslušanjem govornjenega besedila se poslužujejo različnih medslušnih strategij, kot so jemanje zapiskov in izpisovanje	Poznavanje dejavnikov sporočanja: okoliščine (sporočevalec, prejemnik, kraj in čas), namen (neposredni in posredni), tema, jezik, prenosnik (slušni in vidni) in besedilo. Sposobnost različnih vrst poslušanja glede na namen (razčlenjujoče poslušanje, poslušanje z razumevanjem, poslušanje z vrednotenjem oz. doživljanjem).

	ključnih besed, po poslušanju pa svoje zapiske ustrezno uredijo. Kritično spremljajo govornjena besedila in pri tem prepoznajo različna stališča sogovorcev. Vključujejo se v pogovor in sodelujejo tako v formalnih kot neformalnih govornih položajih. Pri tem uporabljajo različne socialne zvrsti jezika glede na okoliščine, uporabljajo vikanje oz. tikanje, sogovorcu ne segajo v besedo in se pogovarjajo z jasnim namenom. Pripovedujejo o izkušnjah in učnih vsebinah (literarnih in jezikovnih), ki jih jasno predstavijo v logičnem in kronološkem zaporedju. Pri tem uporabljajo ustrezen jezikovni register. Svoja stališča in poglede znajo jasno in prepričljivo utemeljiti. Izražajo se tekoče, spontano in jezikovno pravilno. Tvorijo jasna, dobro organizirana, smiselna, razumljiva in učinkovita besedila, tudi v povezavi z učnimi vsebinami, vezanimi na jezikovni in književni pouk. Pravorečno zmožnost dokažejo tako, da obvladajo knjižni izgovor besed in povedi.	Sposobnost razumevanja in kritičnega sprejemanja raznovrstnih pogovorov, prebranih odlomkov iz knjig, vodenih ogledov filmov, radijskih oddaj, dokumentarcev in videoposnetkov. Sposobnost vključevanja v vodene in spontane pogovore, vezane na neposredne izkušnje učencev in na učno snov. Poznavanje načel uspešnega pogovarjanja: upoštevanje okoliščin sporočanja (ustreznost, jedrnatost, natančnost, zaporednost, jasnost), poznavanje teme, upoštevanje prvin besednega jezika. Predstavitev osebnih izkušenj, ustno obnavlja in preoblikovanje resničnih in izmišljenih zgodb, predstavitev osebnih mnenj in zagovarjanje določenih stališč o raznovrstnih temah (tudi aktualnih). Individualno in razredno branje izbranih besedil kot izhodišče za pogovor in izmenjavo mnenj. Poznavanje osnovnih podatkov o začetkih italijanskega in slovenskega knjižnega jezika ter njunem razvoju skozi stoletja. Poznavanje in sposobnost jasne predstavitve osrednjih obdobij, predstavnikov in del slovenske in italijanske književnosti. Pravorečna zmožnost.
--	---	---

BRANJE	Tiho in glasno berejo ter razumejo raznovrstna neumetnostna besedila. Uporabljajo različne tehnike branja glede na namen (informativo branje, selektivno in podrobno branje). Med branjem podčrtajo, obkrožijo ključne besede ali jih izpišejo, pripišejo opombe ali osebna razmišljanja. Po branju povzamejo temo, bistvene podatke in obnovijo besedilo. Doživeto in interpretativo (po večkratnem branju) preberejo književni odlomek ter izrazijo svoja doživljanja in občutke. V raznovrstnih literarnih besedilih prepoznajo glavno temo, motive, dogajalni čas in prostor, ločijo glavno in stranske osebe, predstavijo dogajanje in ga kronološko razvrstijo. Opišejo osrednje literarne like, naštejejo značilnosti njihovega govora, značaja in ravnanja, poudarijo	Individuano tiho in razredno branje. Branje in razumevanje raznovrstnih neumetnostnih besedil in besedilnih vrst, tudi iz množičnih medijev (poročilo, opis, članek, prošnja, življenjepis, ocena besedila (filma/knjige) . Poznavanje bralnih tehnik: informativo branje, selektivno branje, podrobno branje, interpretativno branje. Uporaba medbralnih strategij. Recepcijska zmožnost – sposobnost branja, doživljanja, razumevanja in vrednotenja umetnostnih besedil. Poznavanje književnih pojmov (npr. avtor, pripovedovalec, književna oseba, dogajalni čas in prostor, motiv, tema, ideja) in pesniških sredstev (npr. primera, poosebitev, okrasni pridevek, pretiravanje, stopnjevanje, refren, retorično vprašanje, nagovor).

	njihov socialni položaj, psihološke lastnosti in motive za ravnanje. Oblikovno in jezikovno analizirajo besedilo in izrazijo osrednjo idejo/sporočilo književnega besedila. V pesniškem besedilu prepoznajo tudi trope in retorične figure. Izpostavijo podobnosti in razlike med tematsko sorodnimi besedili in se do njih opredelijo.	
PISANJE	Tvorijo besedila različnih vrst – pripovedna, opisna, razlagalna, razpravljalna, pri čemer upoštevajo snov, temo, namen, naslovnika in zvrst. Preizkušajo se v pisanju različnih besedilnih vrst (pismo, obnova, obvestilo, poročilo, članek, življenjepis, komentar, ocena, referat ipd.). Pisno besedilo ustrezno zasnujejo, načrtujejo, sestavijo in pregledajo. Pomagajo si z miselnimi vzorci, osnutki, s shemami ali točkami. Pazijo tudi na oblikovno plat končnega izdelka. Pri tvorbi besedila pazijo, da je besedilo zastavljeno logično in v smiselnem zaporedju, da je pravopisno, oblikoslovno in skladenjsko pravilno in da je besedišče primerno. Pri pisanju spisov pazijo tudi na členitev besedila na uvod, jedro in zaključek. Brez težav pripravijo razne multimedijske predstavitve. Prebrana in poslušana besedila znajo ustrezno obnoviti, strniti, ovrednotiti in preoblikovati s	Poznavanje faz nastajanja zapisanega besedila: - iznajdba (namen, tema, besedilna vrsta, vsebinske in zgradbene značilnosti, prejemnik); - urejanje (sheme, miselni vzorci, tvorba besedila – primerno besedje, čitljiva pisava,); - ubesediljenje (pregledovanje besedila, upoštevanje pravopisnih, oblikoslovnih, slogovnih in skladenjskih jezikovnih pravil). Poznavanje vsebinskih, oblikovnih in slogovnih značilnosti različnih književnih besedil (npr. romanov, novel, povesti, pesniških oblik itd.) in neumetnostnih besedilnih vrst (npr. pisem, obvestil, poročil, življenjepisov, komentarjev, ocen, referatov itd.). Oblikovanje miselnih vzorcev, točk, sintez in pisnih obnov.

	pomočjo miselnih vzorcev, smeh in točk. Tvorijo prozna in pesniška poustvarjalna besedila različnih vrst (nadaljevanje zgodbe, spreminjanje zgodbe, aktualizacija, dramatizacija proznega ali pesniškega besedila ipd.). Rokopisno besedilo se trudijo napisati s čitljivo pisavo. Pri računalniškem oblikovanju besedila pazijo na enotno pisavo, velikost in različen tip črk.	Raba računalniških programov za obdelavo besedil (Microsoft Word, LibreOffice Writer) in prikazovanje predstavitev (PowerPoint).
USVAJANJE IN ŠIRJENJE BESEDIŠČA	Učenci se brez težav sporazumevajo v formalnih in neformalnih govornih položajih ter temu primerno uporabljajo knjižni jezik ali narečje. Brez težav poimenujejo bitja, predmete, dejanja, lastnosti idr. s knjižnimi izrazi in se izogibajo ponovitvam. Pridobljeno besedišče smiselno uporabijo v pisnih in govorjenih besedilih. K danim besedam dodajo njihove protipomenke, sopomenke, podpomenke, nadpomenke ter besede iz iste besedne družine. Iz danih skladenjskih podstav tvorijo tvorjenke, jih pretvarjajo v skladenjske podstave, dopolnijo in tvorijo definicije danih pojmov. Širijo svoj besedni zaklad in uporabljajo besede tudi v njihovih različnih pomenih in v prenesenem pomenu.	Razlikovanje in smiselna uporaba socialnih zvrsti slovenskega in italijanskega jezika. Razvita poimenovalna zmožnost. Poznavanje različnih pomenov besed, odnosov med besedami, njihove slogovne vrednosti, izvora in tvorjenosti.

	Razumejo in aktivno uporabljajo strokovno terminologijo pri posameznih učnih predmetih. Uporabljajo slovarske priročnike v knjižni in elektronski obliki za širjenje besednega zaklada.	Poznavanje in raba strokovnega besedišča. Raba jezikovnih priročnikov (pravopis, slovarji, slovnice ipd.).
PRAVOPIŠNA IN SLOVNIČNA PRAVILA TER METAJEZIKOV NA ZMOŽNOST	Učenci so izboljšali svojo pravopisno, pravorečno, poimenovalno in skladenjsko zmožnost. Poznajo osrednja pravopisna in slovnična pravila ter prepoznajo, popravijo in utemeljijo lastne jezikovne napake v govorjenih in zapisanih besedilih. Pri tvorjenju različnih besedil pazijo na jezikovno pravilnost, tako da upoštevajo pravopisna in slovnična pravila. Pravopisno zmožnost dokažejo tako, da pravilno zapisuje glasove in glasovne sklope, pravilno izbirajo in zapisujejo predloge, veliko začetnico in ločila ter uporabljajo pravopisne in slovarske priročnike. Poznajo in opišejo stavčnočlensko sestavo stavka – poimenujejo stavčne člene in navedene vprašalnice zanje. Ločijo priredno zložene povedi od podredno zloženih ter utemeljijo svoje rešitve z argumenti. Opišejo stavčno sestavo podredno zloženih povedi – določijo glavni stavek, poimenujejo vrsto odvisnika in navedejo vprašalnico zanj.	Pravopis (deljenje besed, velika in mala začetnica, pisanje skupaj in narazen, ločila, premi govor in odvisni govor). Slovnica: <u>beseda</u> – povezovanje besed (tvorjenke), pomeni besed (enopomenke, večpomenke), odnosi med besedami (sopomenke, protipomenke, nadpomenke, podpomenke), slogovna vrednost besed (slogovno zaznamovane in nezaznamovane besede), izvor besed (domače in prevzete besede), tvorjenke). <u>Oblikoslovje</u> – samostalnik, pridevnik, zaimek, števniki, glagol, prislov, predlog, veznik, členek, medmet. <u>Skladnja</u>: besedna zveza, poved, stavek, stavčni členi, večstavčna poved (podredje in priredje).

	Poznajo pomenska razmerja med povedmi (vzročno, posledično, nemerno, itd.) in jih s pomočjo ustreznih vezniških besed pravilno ubesedijo. Poznajo glavne postopke besedotvorja in izpeljave besed ter razumejo osrednje semantične povezave med besedami. Razmišljajo o jezikovnih napakah, ki jih delajo, in ugotavljajo, zakaj do njih prihaja (npr. zaradi jezikovnega stikanja med slovenskim in italijanskim jezikom). Uporabljajo slovarje, slovnice in pravopis kot pripomočke za iskanje odgovorov na svoje jezikovne dvome.	
--	--	--

MEJNIKI RAZVOJA KOMPETENC PRI POUKU ZGODOVINE OB KONCU PRVOSTOPENJSKE SREDNJE ŠOLE

Ob koncu prvostopenjske srednje šole so učenci spoznali najpomembnejše zgodovinske dogodke, pojave in procese srednjeveške, novodobne in sodobne evropske zgodovine. Razširili so znanje o vsakdanjem življenju, delovanju in miselnosti ljudi v različnih zgodovinskih obdobjih ter izboljšali spretnosti časovne in prostorske predstavljalivosti. Prepoznajo vzročno-posledične zveze zgodovinskih dogajanj in so sposobni branja, analize ter sinteze zgodovinskih virov, primernih njihovi starosti. Razumejo in analizirajo različna zgodovinska besedila ter oblikujejo samostojne zaključke, mnenja in poglede, ki jih znajo ustrezno utemeljiti. Samostojno iščejo informacije o zgodovinskih dejstvih in vprašanjih, tudi s pomočjo spleta in digitalnih virov. Pridobljeno zgodovinsko znanje predstavljajo na različne načine – pisno, ustno, grafično, ilustrativno in z informacijsko tehnologijo. Zavedajo se pomena varovanja okolja in ohranjanja kulturne dediščine. Dovzetni so za vrednote, pomembne za življenje v demokratični družbi: strpnost v medsebojnih odnosih, spoštovanje različnosti, medsebojno sodelovanje in skupno reševanje težav ter spoštovanje človekovih pravic.

SPLOŠNI CILJI	SPRETNOSTI IN VEŠČINE	ZNANJA
	Učenci:	
UPORABA VIROV	Širijo svoje zgodovinsko znanje s pridobivanjem informacij iz raznovrstnih zgodovinskih virov (dokumentarnih, materialnih, ikonografskih, ustnih, digitalnih). Iščejo in zbirajo informacije v sodelovanju z institucijami, povezanimi z ohranjanjem zgodovinske in kulturne dediščine (muzeji, arhivi, knjižnice, galerije ipd.). Z učenjem ob raznovrstnih zgodovinskih virih dokažejo zmožnost analize, sinteze in kritične presoje zgodovinskih pojavov in procesov v preteklosti in sodobnosti. Kritično razmišljajo ob preučevanju avtentičnih zgodovinskih virov, ki spodbujajo razpravo in izmenjavo osebnih stališč.	Ločevanje med različnimi zgodovinskimi viri – pisnimi, ustnimi, slikovnimi, materialnimi, avdiovizualnimi, digitalnimi ipd. Samostojno delo z zgodovinskim gradivom (učbeniki, delovni zvezki, knjige, pričevanja, dokumenti, članki, slikovno gradivo, dokumentarni filmi). Poznavanje glavnih komponent zgodovinskega raziskovanja: izbira zgodovinske teme, zbiranje podatkov in analiza zgodovinskih virov (učbeniških vsebin, člankov, zgodovinskih prispevkov, dokumentarnih filmov ipd.), sinteza in končni sklepi. Seznanjenost z delovanjem in namenom arhivov, muzejev, knjižnic in drugih podobnih institucij.

UREJANJE PODATKOV	Umestijo osrednje zgodovinske dogodke v ustrezen zgodovinski prostor in čas. Prepoznajo odnose in povezave med zgodovinskimi dejstvi v diahronični dimenziji. Iščejo vzročno-posledične zveze in kronološko razvrščajo dogodke ter jih smiselno povezujejo v ustreznem časovnem in prostorskem okviru. Primerjajo zgodovinske dogodke iz različnih zgodovinskih obdobj in jih povežejo s sodobnimi svetovnimi dinamikami. Sposobni so sinhronične analize posameznih zgodovinskih obdobj. Zbirajo in urejajo informacije s pomočjo zgodovinskih atlasov, zemljevidov, preglednic, tabel, grafikonov in digitalnih virov. Oblikujejo prostorsko-časovne grafične prikaze (npr. časovne trakove) in miselne vzorce za lažjo predstavljivost učnih vsebin. Predstavijo usvojena znanja z uporabo časovnih trakov, mislenih vzorcev, plakatov, multimedijskih predstavitev in zgodovinskih atlasov. Povezujejo krajevno zgodovino z italijansko, evropsko in svetovno zgodovino.	Poznavanje osnovnih dogodkov, pojavov in procesov srednjeveške, novodobne in sodobne zgodovine (poudarek na specifični krajevne zgodovine). Razlikovanje med sinhronično in diahronično analizo zgodovine. Sposobnost branja zgodovinskih atlasov in oblikovanja časovnih trakov, povzetkov, miselnih vzorcev, osebnih razmišljanj, vezanih na posamezna zgodovinska poglavja.
POJMOVNA ORODJA	Razumejo temeljne aspekte in procese italijanske, evropske in svetovne zgodovine. Poznajo kulturno dediščino, povezano z obravnavanimi temami. Uporabijo pridobljeno znanje za poglobljanje ekoloških, medkulturnih in civilnih vprašanj.	Poznavanje temeljnih zgodovinskih dogajanj in procesov v Italiji, Evropi in svetu. Poznavanje pojmov, vezanih na socialno ureditev družbe (družina, pleme, vaška skupnost, mesto, družbeni sloji ...), politično ureditev (monarhija, cesarstvo, republika, demokracija, imperializem, ustava in pravna ureditev države ...), verstva (monoteistična in politeistična),

		ekonomijo (primarni, sekundarni, terciarni sektor) itd. Elementi krajevine zgodovine in kulturne dediščine. Sposobnost argumentiranja o ekoloških in medkulturnih vprašanjih na podlagi pridobljenega zgodovinskega znanja.
USTNO IN PISNO IZRAŽANJE	Oblikujejo pisna in ustna besedila z uporabo znanja, pridobljenega iz raznovrstnih virov. Predstavijo svoje znanje na različne načine: pisno, ustno, grafično in s pomočjo digitalnih sredstev. Posredujejo pridobljeno znanje in pojme z uporabo strokovne terminologije.	Poznavanje zgodovinskih obdobij in zgodovinske terminologije. Zmožnost pisne, ustne in multimedijske predstavitve snovi.

UČNE VSEBINE

1. RAZRED	• Pojem zgodovine (zgodovinski viri, zgodovinska obdobja) • Propad rimskega imperija • Preseljevanje ljudstev (Germani, Slovani, Huni) in njihov vpliv na podobo Evrope • Karolinška država (Karel Veliki) • Papeška država • Bizantinsko cesarstvo • Arabska država in islam • Srednjeveški svet in njegova družba (fevdalizem, fevdalna piramida, srednjeveški gradovi, življenje plemičev in vitezov, življenje kmetov). • Naselitev alpskih Slovanov v vzhodnoalpskem prostoru (Karantanija). • Podoba Evrope okoli leta 1000 (novi vpadi po Evropi: Saraceni, Madžari in Vikingi) • Slovenske zgodovinske dežele • Naraščajoča moč Cerkve (oživitev samostanov, križarji) • Srednjeveško evropsko gospodarstvo (razmah obrti in trgovine) • Srednjeveška mesta • Srednjeveška evropska kultura • Kulturni spomeniki iz dobe srednjega veka na Slovenskem
-----------	--

2. RAZRED	• Evropa in svet v 15. in 16. stoletju: življenje v Evropi na prehodu v zgodnji novi vek, velika geografska odkritja in njihove posledice, humanizem in renesansa. • Evropa in svet v 16. stoletju: reformacija in protireformacija v Evropi in na Slovenskem, verske vojne, vpliv Osmanskega cesarstva na Evropo, posledice turških vpadov na Slovenskem, kmečki upori, epidemije. • Evropa in slovenske dežele v 17. in 18. stoletju: absolutizem, razsvetljske ideje, razsvetljeni absolutisti (reforme v slovenskih deželah), vpliv razsvetljskih idej na nastanek ZDA, francoska revolucija, Napoleon, odmev francoske revolucije v slovenskih deželah. • Evropa in svet v 19. stoletju: Dunajski kongres, leto 1848 (pomlad narodov v Evropi), leto 1848 in Slovenci, uspehi in neuspehi nacionalnih gibanj v 19. stoletju, zedinjenje Italije. • Evropa in svet v 19. stoletju: zgodnji kapitalizem, industrijska revolucija in njene posledice (tudi na Slovenskem), imperializem.
3. RAZRED	• Prva in druga industrijska revolucija, življenje v 19. stoletju • Prva svetovna vojna (vzroki, povod, vstop Italije v vojno, potek vojne, fronte, življenje v strelskih jarkih in v zaledju, nove taktike bojevanja in orožje, ruska revolucija, mirovna konferenca v Parizu in Rapalska pogodba) • Življenje Slovincem med prvo svetovno vojno in po njej • Kraljevina SHS in njene meje • Vzpon fašizma, nacizma in stalinizma (nastanek totalitarističnih režimov) • Druga svetovna vojna in NOB • Hladna vojna

MEJNIKI RAZVOJA KOMPETENC PRI POUKU ZEMLJEPISA OB KONCU PRVOSTOPENJSKE SREDNJE ŠOLE

Učenci se orientirajo v naravi in s pomočjo zemljevidov. Pri tem upoštevajo glavne strani neba in geografsko lego. Poslužujejo se geografskih meril, legend ter zemljepisne dolžine in širine za branje različnih vrst zemljevidov. Ustrezno uporabljajo zemljevide, geografska besedila, slike iz daljinskega zaznavanja, grafične prikaze, tabele, statistične podatke in geografske informacijske sisteme za pridobivanje želenih informacij. Poznajo glavne naravne (relief, kamninska zgradba, prst, vodovje, podnebje, rastlinstvo, živalstvo) in družbeno-ekonomske sisteme na Zemlji (gospodarstvo, naselja, promet in prebivalstvo). Razumejo pomembnejše geografske procese na lokalni, regionalni in planetarni ravni. Opišejo naravne in družbene značilnosti domačega kraja ter ugotavljajo podobnosti in razlike italijanskih, evropskih in svetovnih pokrajin, tako iz geografskega kot tudi iz zgodovinsko-kulturnega vidika. Poslužujejo se enostavnih terenskih metod geografskega raziskovanja, kot so opazovanje, fotografiranje, prerisovanje naravnih elementov, risanje tematskih zemljevidov, merjenje ipd. Z uporabo raznovrstnih geografskih raziskovalnih metod, tudi digitalnih, pridobivajo informacije o okolju in geografskih dejstvih. Učenci kažejo odgovoren in angažiran odnos do naravnega in družbenega okolja, zanimanje za trajnostni razvoj ter spoštljiv odnos do drugih kultur. Zavzemajo se za varovanje naravne in kulturne dediščine.

UČNI CILJI	SPRETNOSTI IN VEŠČINE	ZNANJA
	Učenci:	
ORIENTACIJA	Orientirajo se v prostoru glede na glavne strani neba in orientirajo zemljevid z uporabo kompasa in s pomočjo geografske širine in dolžine. Dokažejo zmožnost orientiranja v bližnjih in oddaljenih teritorialnih realnostih, tudi s pomočjo spletnih zemljevidov.	Orientacija v prostoru s pomočjo kompasa, Sonca, zvezd, ročne ure s kazalci ter zemljevidov in geografskih informacijskih sistemov (npr. spletni zemljevidi).
JEZIK GEO-GRAFIČNOSTI	Berejo in interpretirajo različne vrste zemljevidov s pomočjo geografskih meril, geografske širine in dolžine ter simbolike. Poslužujejo se različnih geografskih spretnosti in enostavnih terenskih tehnik geografskega raziskovanja za prepoznavanje pokrajinskih	Poznavanje različnih vrst zemljevidov in njihovih sestavnih delov: - splošni in tematski zemljevidi; - sestavni elementi: legenda, kartografski znaki, merilo, stopinjska mreža, geografska lega. Obvladovanje enostavnih terenskih metod geografskega raziskovanja: opazovanje, fotografiranje, primerjanje, merjenje, zbiranje kvantitativnih podatkov, anketiranje. Tradicionalni in sodobni inštrumenti geografskega raziskovanja (npr.

	značilnosti in pridobivanje podatkov o geografskih dejstvih. Razbirajo podatke o teritorialnih sistemih s tradicionalnimi inštrumenti (karte, grafikoni, statistični podatki, slike ...) in sodobnimi informacijskimi sistemi (satelitski posnetki, spletni zemljevidi). Poznajo geografsko terminologijo in uporabljajo strokovne izraze tako pri pisni kot ustni predstavitvi snovi.	zemljevidi, atlasi, karte, grafi oz. spletni zemljevidi, GPS naprave, sateliti). Uporaba besedilnih, količinskih in simboličnih podatkov – grafov, tabel, diagramov, klimogramov, statističnih podatkov. Obvladovanje geografske terminologije.
POKRAJINA	Opazujejo, ugotavljajo in primerjajo značilnosti italijanskih, evropskih in svetovnih pokrajin, tudi v povezavi z njihovim razvojem skozi čas. Poznajo tematike, povezane z varovanjem okolja in zaščito naravne in kulturne dediščine. Razmišljajo o vplivu človeških dejavnosti na okolje ter iščejo in predlagajo možne rešitve.	Sposobnost geografskega opazovanja pokrajine (opazovanje pokrajine, razumevanje prostorskih značilnosti, uporaba geografskih virov, povezovanje naravnih in kulturnih elementov, prostorska analiza in uporaba enostavnih terenskih metod). Poznavanje osrednjih elementov lokalne naravne in kulturne dediščine (zaščitena območja, pokrajinske enote, krajinski spomeniki, območja z naravnimi in kulturnimi spomeniki, zgodovinske kulturne pokrajine ipd.). Seznanjenost z aktualnimi naravnimi in družbenimi izzivi: podnebne spremembe, onesnaževanje, globalno segrevanje in ogrožanje naravnih virov.
REGIJA IN TERITORIALNI SISTEM	Utrdijo pojem geografske regije in ga uporabljajo na primerih Italije, Evrope in drugih celin. Opišejo in prepoznajo pomembne naravnogeografske in družbenogeografske elemente italijanskih, evropskih in svetovnih pokrajin, s poudarkom	Obvladovanje pojma “geografska regija” in njenih fizičnih, podnebnih, zgodovinskih, političnih in družbenih značilnosti. Poznavanje celin sveta in njihovih osrednjih naravnogeografskih in družbenogeografskih značilnosti

	tudi na zgodovinskih, umetniških in arhitekturnih delih. Opazujejo, preučujejo in analizirajo bližnje in daljne teritorialne sisteme. Analizirajo medsebojne povezave in součinkovanje demografskih, socialnih, političnih in ekonomskih pojavov na nacionalni, evropski in globalni ravni.	(Evropa, Azija, Afrika, Amerika, Oceanija, Antarktika). Poznavanje in razmišljanje o sledečih temah: svetovno prebivalstvo in migracije, globalizacija in mednarodno sodelovanje, mednarodne organizacije, svetovni jeziki, kulture in verstva, okoljevarstvo in trajnostni razvoj.
--	---	---

UČNE VSEBINE

1. RAZRED	• Geografija: geografija, fizični in družbeni pojavi v naravi • Vesolje: vesolje, Osončje, raziskovanje vesolja • Zemlja: oblika in zgradba Zemlje, kopno in voda, oblike površja, značilnosti celin, proselite • Upodabljanje površja: upodabljanje Zemlje, geografska lega, zemljevidi, uporaba zemljevida, orientacija • Gibanje Zemlje: vrtenje in kroženje, vrtenje Zemlje okoli svoje osi. • Teritorij: relief Italije, morja in obale, vodovje (vodni tokovi, italijanske reke in jezera) kraški pojavi • Naravne katastrofe (usadi, plazovi, poplave, vulkanski izbruhi in potresi) • Podnebje in različne vrste naravnega okolja v Italiji: podnebje (različna podnebna področja), vrste naravnega okolja (naravno okolje in prilagajanje živih bitij okolju), gozdovi (vrste gozdov, gozdne živali), človek in gozdovi (krčenje gozdov, onesnaževanje, požari), visokogorski svet (visokogorsko rastlinstvo, živalstvo, pašništvo in turizem), naravni rezervati • Mesta in podeželje: bistvene razlike • Gospodarstvo Italije: primarni, sekundarni sektor, terciarni sektor. • Italijanske dežele
2. RAZRED	• Evropa: površje, podnebje in rastlinstvo, prebivalstvo, države Evrope, delitev Evrope na geografske enote • Srednja Evropa: osnovne značilnosti, Panonska nižina, Alpe, Sredogorja, nižavje in Karpati • Jugovzhodna Evropa: površje, podnebje, rastlinstvo, prebivalstvo in gospodarstvo • Južna Evropa: površje, podnebje, rastlinstvo, Sredozemsko morje, ognjeniki

	• Zahodna Evropa: površje, podnebje, rastlinstvo, vpliv morja, prebivalstvo in gospodarstvo • Severna Evropa: površje, podnebje, rastlinstvo, oblikovanje površja, prebivalstvo in gospodarstvo • Vzhodna in Severna Evropa: površje, podnebje, rastlinstvo, prebivalstvo in gospodarstvo
3. RAZRED	• Azija kot geografska enota, Vzhodna Azija, Jugovzhodna Azija in Južna Azija, Jugozahodna Azija in Severna Azija • Afrika kot geografska enota, Severna Afrika, Tropska Afrika, Južna Afrika • Avstralija in Oceanija • Delitev Amerike, Severna, Srednja in Južna Amerika • Antarktika